Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-һээ гарана | № 92 (14509) | 1977 оной апрелиин 21, четверг | Сэн 2 мүнгэн

ПАРТИИН УРЯАНУУДТА ХАРЮУСАН

ериализмда эсэргүү, эб найрамдалай, демокра- ба социализмын түлөө тэмсэгшэ ажалшадай улас- дын һаналаа нэгэдэлгын үдэр — Майн 1 дүтэл- байна. Дуулим хабарые угтажа байгаа дэлхэй дээ- Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна едэй дүлэтэ уряанууд зэдэлнэ. Эдэ уряанууд ма- партиин, совет арадай хэтэдээ мүнхэ революционно национальна һургаал—марксизм-ленинизмдэ хэлбэ- тэй үнэн сэхэ байһаниие гэршэлнэ.

артиин хүтэлбэри доро совет арадай туйлаһан ам- нуудай ниитэ харалга боложо, манай орондо энэ эр тэмдэглэгдэдэг. Хэнэйшье мэдэһээр, мүнөө жэ- Майн 1 онсо үе сагта үнгэрхэнь. Агууехэ Октяб- социалис революциин 60 жэлэй ойн баярые пэрэ- лотойгоор угтахын тула хүн бүхэн шадал зоригоо ажэ, урдаа табигдаһан түсэб уялгануудаа үлүүлэн ахые оролдожо байна. Партиин XXV съездын түү- шиидхэбэринүүдые бэелүүлгын нилээд урагшатай е 1977 оной нэгэдэхи кварталай дүнгүүд харуулна.

ай республикын ажалша коллективүүд арбадахи та- жэлэй хоёрдохи жэлэй түрүүшын кварталай түсэ- е амжалтатайгаар дүүргэээ. Промышленностиин кци худалдаха түсэб 101 процент дүүргэгдээ, хү- ажахын ажалшад гүрэндэ мяха тушааха түсэбөө процент, һү тушааха түсэбөө 107 процент, үндэгэ алгаа 113 процент дүүргэһэн байха юм. Энэ тоо, танууд республикымнай ажалшадай социалис уял- даа дүүргэхын түлөө шангаар тэмсэжэ байһаниие элнэ.

«Агууехэ Октябриин социалис революциин 60 ой тухай» партиин Центральна Комитедэй тогтоол лис мүрысөөнэй шэнэ шатын эхин боложо үгөө . Мүнөө «Советскэ Союзай ажалшад! Агууехэ Ок- иин 60 жэлэй ойе нэрэтэй солотойгоор угтахын тү- социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэгты!» гэһэн ажалша бүхы коллективүүдтэ урма баяртайгаар гдэнэ. Совет оронноймнай хизаар бүхэндэ ажалай эр — бүхэсоюзна коммунис субботник үнгэргэгдэ- арбадахи табан жэлэй түсэбүүдые дүүргэлгэдэ ни- ехэ дабшаса хэгдэһэн байна. Багша Ленинэй сэдь- үдэлгэһэн «Агууехэ үүсхэл» он жэлэй ошохо тума гөө шэнжэ шанарые шэнээр харуулжа, үнгэрэгшэ отник совет арадай Коммунис партиингаа, багша эй һургаалда үнэн сэхэ байһыень гэршэлбэ. Ма- республикын ажалшад урда жэлнүүдэйхидэ орходоо габшагайгаар ажаллажа, юрын үдэрнүүдэйхиһээ һайн шанартайгаар нилээд ехэ продукци үйлэдбэ- н байна. Энээндэ гэрэлтэ һайхан гэршэ баримта- тоолошогүй олон ааб даа! Табан жэлэй түсэб бо- социалис уялгануудаа нэрэтэй солотойгоор дүүргэ- тула ажалай түрүүшүүл хэжэ байһан ажалдаа хэ- гдээгүй шэнэ арга нөөсэ бэдэрэн оложо, гайхамшаг үүдые туйлана. Табан жэлэй түрүүшын хоёр жэлэй түсэбые Агууехэ Октябриин 60 жэлэй ойн баярай хүрэтэр бэелүүлхын түлөө шармайһан хүнүүл өө үдэртэ олошорно. Тэдэнэй тоодо Хориин, Кабан- Баунтын аймагуудай малшад, Галуута-Нуурай шэд, Яруунын загаһашад, Улаан-Үдын нарин ын комбинадай хүдэлмэришэд ба бусад олон кол- үүд оролсоно. Иимэ үльгэр жэшээтэ ажалаараа рһан коллективүүдтэ өөрынгөө амаршалга зорюул- партиин Центральна Комитет, «Октябриин хубисха- баярай ойе нэрэтэй солотойгоор угтахын түлөө, үй- эриин ашаг үрэ ба хүдэлмэриин шанар улам дээ- үлхын түлөө мүрысөөе толгойлон дабшагты, түсэб- ан жэлэй хоёрдохи жэлэй даабаринуудые 1977 оной риин 7 хүрэтэр дүүргэхын түлөө тэмсэгшэ үйлэд- коллективүүдтэ, ажалай түрүүшүүл ба үүсхэл- нэрэ хүндэ, алдар соло!» гэжэ уряалаа.

м совет арадай урдахи үргэн дэлисэтэй, гүнзэгы ай. холын хараа бодолтой зорилгонуудые элирхэйл- ээ хамта манай партиин Центральна Комитет ара- ажахын элдэб һалбаринуудай тусхай шэглэлнүүдые оолно. Промышленностиин хүдэлмэрилэгшэд Эхэ ингоо индустриальна хүсэ шадалыень саашадань хэ ба бэхижүүлхээр хараалһан партиин XXV ын шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхын техническэ дэбжэлтэ түргэдхэхэ, үйлэдбэриин хү- үдые ашаглалгада оруулха, эрхим һайнаар хэрэглэ- отой. Шэнэ техникэдэ, түрүү технологидо үргэн гаргаха хэрэгтэ онсо анхарал хандуулагдадаг бо- й. Барилгашад шэнэ барилгануудые хараалагдаһан оонь ашаглалгада оруулха, хүдэлмэреэ түргэнөөр, һайнаар, гаргаша багатайгаар хэхэ уялгатай.

Манай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй урда онсо ла зорилгонууд табигданхай. Хүдөө ажахые хүгжөөл- партиин XXV съездын баталан абаһан программые үүлгэ хадаа бүгэдэ арадай хэрэг мүн гээд манай пар- гэнтэ бэшэ тэмдэглэдэг. Тиимэ һэн тула «Советскэ ай ажалшад! КПСС-эй аграрна политикые эдэбхитэй- бэелүүлэгты! Хүдөө ажахые оньһожоруулгын ба хи- эрглэлтын, газараа элдүүрилэн шанаржуулгын хэрэ- улам түргэдхэгты! Ажахынууд хоорондын хамжаае, промышленна нэгэдэлые үидэһэ болгон, үйлэдбэреэ й мэргэжэлтэй болгохо ба томодхохо хараа бодол жотойгоор баримталан бэелүүлэгты!»—гэһэн уряа хүдөө ажахын малшад, таряашад, мэргэжэлтэдтэ ай бэшэ. Хүдөө ажахыда хэрэгтэй машина, техникэ гшод, тэдэниие бүтээн гаргагшад, эрдэмтэд, барилга- -бултадаа хүдөө ажахын саашанхи хүгжэлтые өө түрэл хэрэг шэнгеэр тооложо, партиин энэ уряа үүлхээр ажалланад. Мүнөө гэрэлтэ һайхан хабарай ые манай оронной таряашад ехэнхидээ тарилга угтахань. Хабарай саг үнэтэй, хабарай дулаан үүд хүлеэнэгүй. Тиимэ һэн тула үргэн уужам Со- оронной таряашад нэгэ хүсэл эрмэлзэлээр, нэгэ һана- зориглжонхой. Газар, техникэ, үтэгжүүлгэ, материаль- ы хэрэгсэлнүүдые бүрин һайнаар ашаглажа, социа- мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэн, ойн баярай 1977 хабарайнгаа тарилгын хүдэлмэриие эрхим һайнаар хөөр хараалаа.

Ленинэй орденто Борьёогой совхозой механизаторнууд й тарилгые эгээл богони, таатай зохид болзортонь, шанартайгаар үнгэргэхөөр Буряад оронойнгоо та- ые уряалжа, бүхы аймагуудай механизаторнуудай л хүлгүүлбэ. Хамаг техникэ, үрэһэеэ һайнаар бэл- тарилгадаа зэһээд, борьёогойхидой үүсхэл дэмжэ- здээсэлнүүд Түнхэнэй, Хориин, Хэжэнгын, Мухар- рэй болон бусад аймагуудай ажахынуудһаа манай ида орожо байнхай.

уулдаа наймаанай, ниитын эдеэ хоолой, ажалшадай ажэ хангадаг зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд, д, уран зохёолшод, гэгээрэлэй, бэеын элүүрые лгын хүдэлмэрилэгшэд бултадаа эдэ дүлэтэ уряа- соо өөһэдынгөө дайшалхы зорилгонуудые олохо. Ленинэй байгуулһан партиин гэшүүд, эдир залуу олшууд, 107 миллион гэшүүдтэй совет профсою- алдарта совет эхэнэрнүүд, манай баатар сэрэгшэд— даа түрэл партиингаа уряануудые эдэбхитэйгээр нэ.

Эхэ оронноймнай амгалан байдал, хүсэ шадал хүн бү- й ажалай амжалтаһаа дулдыдадаг. Тиимэһээ «Ажал- экономико, эрдэм болон соёл хүгжөөхэ хэрэгтэ шэнэ лтануудые туйлажа, манай хүсэн түгэлдэр социалис эй баярай ойе тэмдэглэе!»—гэһэн партиин уряада русан, шэнэ амжалтануудые туйлаял!

Областной партийна организациин эдэбхитэдэй суглаан

Байгша оной апрелиин 20-до оперо болон баледэй театр соо областной партийна организациин эдэбхитэдэй суглаан боложо үнгэрбэ.

Энэ суглаанда КПСС-эй обкомой гэшүүд ба гэшүүндэ кандидадууд, областной партийна организациин шалгалтын комиссиин гэшүүд, республикын министерство болон албан зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд, партиин райкомуудай секретарьнар, аймгүйсэдкомуудай түрүүлэгшэнэр, арадай хиналтын аймагай комитедүүдэй түрүүлэгшэнэр, ВЛКСМ-эй райкомуудай секретарьнар, промышленна предприятинуудай, колхоз, болон совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, тэрэшэлэн уһанай ажахын болон «Сельхозтехника» нэгэдэлэй хүдэлмэрилэгшэд хабаадаһан байна.

«Агууехэ Октябриин социалис революциин 60 жэлэй ой тухай» КПСС-эй ЦК-гай тогтоолые бэелүүлхэ талаар областной партийна организациин зорилгонууд тухай» асуудал суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ. Энэ асуудалаар КПСС-эй обкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр **А. У. Модогоев** элидхэл хээ.

Элидхэл зүбшэн хэлсэлгэдэ КПСС-эй Улаан-Үдын горкомой нэгэдэхи секретарь **А. М. Беляков**, КПСС-эй Яруунын райкомой нэгэдэхи секретарь **Б-М. Ц. Жамсуев**, Гусиноозерскын ГРЭС-эй барилгын управлениин начальник **Н. В. Горбунов**, Түнхэнэй аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ **В. Д. Таханов**, Хориин леспромхозой тодмодхогдоһон комплексно бригадын бригадир **В. А. Квашнин**, Улаан-Үдын судна бүтээлгын заводой директор **Н. А. Розанов**, КПСС-эй Кабанскын райкомой нэгэдэхи секретарь **А. С. Берещинов**, Улаан-Үдын авиационно заводой парткомой секретарь **Е. В. Тетерин**, республикын Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо **А. И. Кораблев**, Бэшүүрэй аймагай Дзержинскиин нэрэмжэтэ совхозой директор **Ф. Е. Ефимов**, республикын эдеэ хоолой промышленностиин министр **А. Р. Потепалов**, Улаан-Үдын аймагай «Байкал» гэжэ һуралсалай ажахын һаалишан **Л. Н. Седых**, КПСС-эй Хойто-Байгалай райкомой нэгэдэхи секретарь **Н. И. Крючков**, «Забайкаллес» нэгэдэлэй БМДК-гай станочница **Л. И. Хананова**, «Правда Бурятии» газетын редактор **В. А. Сергеев**, КПСС-эй Ахын райкомой нэгэдэхи секретарь **П. Д. Марзаев** гэгшэд хабаадалсаа.

Зүбшэн хэлсэһэн асуудалаараа суглаан зохихо тогтоол баталан абаа.

БОРЬЁОГОЙХИДОЙ ҮҮСХЭЛ ДЭМЖЭНЭБДИ

ШАНГА ШАЛГАЛТЫН УРДА

Аяар апрелиин тэн үнгэрбэшье үшөөл хүйтэн, газарай хүрьһэн ёһоор гэдээгүй байна. Үе-үе болоод нойтон саһан шэдэлнэ, хэгсуу һалхин үлеэнэ. Хэды тиигэбэшье үдэр хоногой үнгэрхэ бүри хабарай тарилгын халуун хүдэлмэриин эхилхэ хаһа улам ойртоно.

Энэ үедэ, шанга шалгалтын урда тээ механизаторнууд, таряашадай һанаата болохо, тухашархо юумэнь олон ааб даа. Ямар уларилтай хабар болохоб, ходо иимэ хүйтэн байжа, тарилгын хүдэлмэриие гэдэргэнь татана аа гү гэжэ һанаата болонобди. Мүн баһа ажалаа хайшан гэжэ эмхидхээ һаа, эртынгээ тарилгые богони болзорто, һайн шанартайгаар дүүргэхэбибди гэжэ бүхы талаһаань бодомжолхо, хэлсэхэ, тодорхой һайн түсэб табиха шухала болоно.

Хабарайнгаа тарилгада хэр зэргэ һайнаар бэлдэһэнһээл, бүхы хүдэлмэриин ябаса сүм дулдыдадаг гэжэ бидэ тоолодогбди. Тиимэһээ бүри март һарада полевой станаа һайнаар түхеэрээд, тэндээ сугларжа, трактор, машинануудаа бэлдэжэ, жэжэ божо дутагдалнуудыень усадхажа эхилээ һэмди. Мүнөө таряанай үрэһэ хүрэнгэеэ амбаар, складһаа гаргажа, наранда шаруулжа, һалхинда үлеэлгэжэ байнабди. Үрэһэ хорлохо хүдэлмэри түлэг ябуулагдана. Һаянай сеялкэ, борной, культиватор гэхэ мэтэнүүдые агрегат болгон холбоод, хүдэлгэжэ туршанабди. Эдэ үдэрнүүдтэ зарим сүлөөтэй байһан механизаторнууднай һургаар бэлдэжэ, посхоод барина, таряалан сабшалан дээрээ нэг шэбхэ зөөнэ, минеральна үтэгжүүлгэ тараана.

Һаяхан Зэдын аймагай Борьёогой механизаторнуудай нээмэл бэшэгые бригадаараа бултадаа сугларжа уншаад, бүхы талаһаань зүбшэн хэлсээбди. Мүн өөһэдынгөө арга боломжыешье һайса тооложо үзөөбди.

Борьёогойхид тон зүб үүсхэл эгээл саг соонь гаргаа гэжэ һанагдана. Илангаяа хабарай эртын тарилгые тон таатай хаһа сагтань, шадаал һаа богони болзорто дүүргэхэ, газар элдүүрилхэ, үрэһэ тариха гэхэ мэтэ бүхы хүдэлмэриие эрхим шанартайгаар хэхэ гээшэ һайн ургаса абахын түрүүшын үндэһэ һуури болою бшуу.

Хэнэйшье мэдэһээр манай эндэхи таряанай газарай хүрьһые Зэдэ Борьёогой гү, али Түгнэ, Бэшүүрэй баян хүрьһэтэ таряалантай жэшэхын аргагүй. Жэшээнь, Ушхайтымнай таряалан ехэнхидээ хүнгэн элһэлиг, жэжэ хайр шулуутай хүрьһэтэй юм. Гадна, тэрэмнай гол түлэб хада дубээ газарта оршодог, ходол ган гасуурта дайрагдахаяа һанадаг гээшэ.

Тиихэдээ эндэхи газар дээрэһээмнай һайн ургаса абаха аргагүй гэнэ бэшэб. Жэл бүри бага ургаса хурааха даа, хамаг зэмээ байгаалида тохохо ёһогүйбди. Үнэндөө, газар таряалангаа үшөөл муугаар эрхилнэ, илангаяа газараа зүбөөр элдүүрилжэ, агротехникые наринаар сахижа шаданагүйбди гэжэ мэдэрхэ зэргэтэйбди.

Хэдэн жэлэй саана манай бригада совхозойнгоо бусад бригаданууд һаа нэгэшье илгардаггүй байһан. Таряалангай гектар бүриһөө 7—8 центнерһээ дээшэ ургаса абадаггүй һэн.

Харин һүүлэй хоёр-гурбан жэлэй туршада бүхы таряалангайнгаа гектар бүриһөө 10 центнер орооһо алгадгүй абадаг болонхойбди. Тусхайлбал, нёдондо сагай уларилай таарамжагүй муу байһан жэлдэ гектар бүхэнһөө дунда зэргээр 9,6—10 центнер таряа хурягаабди. Шэнииһэмнай гектарай 11—12 центнер ургаса үгөө. Тиихэдэ үнгэрэгшэ жэлдэ совхоз доторнай таряалангай га бүхэнһөө 7,6 центнер орооһон абтаа бэлэй.

Гектар бүхэнһөө 9,6—10 центнер таряа абаха гээшэ тиимэ һайрхахаар ехэ ургаса бэшэ ааб даа. Тиигэбэшье ургаса дээшэлүүлхэ талаар хэжэ байһан ажал, оролдолгомнай ашаа үрэеэ харюулжа эхилээ гэхэ байнабди.

Байгша ондо бригада бүхыдөө 1900 гаран гектарта орооһото ургамалнуудые тариха юм. Тэрэнэй 1570 гектарыень шэнииһэ эзэлхэ байна. Энэ жэлдэ манай бригадынхид бүхы таряалангайнгаа гектар бүриһөө 10,5 центнерһээ бага бэшэ ургаса абахын түлөө тэмсэхэ гэжэ шиидэө. Хамта дээрэнь 20 мянган центнер таряа хуряаха зорилго табинабди.

Саг соонь һайнаар хахалһан паар ямаршье жэлдэ ехэ ургаса үгэдэг. Жэшээнь, нёдондо паар дээрэһээ гектарай 13 центнер таряан абтаа. Теэд манда сэбэр паар, намаршье хахалһан газар бага юм. Тэрэмнай хамта дээрээ оройдоол 600 шахуу гектар болоно.

Иигээд ерэхэдээ, ехэнхи таряагаа хабар хахалһан газар дээрэ тариха болонобди. Тиимэһээ газараа түргэнөөр, һайн шанартайгаар хахалаад, зүбөөр элдүүрилжэ, тэрэ дарыдань үрэһэ тариха гээшэ манда шиидхэхы удха шанартай. Һаяар сэбэр паар, намар хахалһан газараа борнойлоод, шииг нойтыень хушаха, хэрэгтэй болоо һаань, культиваци хэжэ, хүрьһыень зөөлэрүүлхэбди. Гадна тарилгын эхилһэн түрүүшын үдэрһөө газараа хахалжа захалха болонобди. Табан гусеничнэ трактор үдэр һүнигүй газар хахалха юм. Түрүүн тусхай талмай дээрэ плугуудаа тааруулаад, хахалжа туршанабди. Поли бүхэндэ дүршэлтэй трактористнууд түрүүн загуун гаргажа үгэдэг. Илангаяа газар хахалалгада дүршэлтэй механизаторнууд Цыренбал Дамбаев, Баян Аюшеев, Гэрэлтэ Цыреноазаров гэгшэд залуушуулые хажуудаа абаад хүдэлхэ.

Хахалалга тарилга хоёрой хоорондо забһар гаргахагүй, сеялкэнүүдые паатуулхагүйн тула, совхозой дирекциһээ К-700 тухэлэй томо трактор эрижэ абаад, газар хахалалгада хэрэглэхэбди.

Тэрэшэлэн шэнииһын газарые хахалхадаа, 500 гектар дээрэнь аммиагтай уһа га бүхэнэй 2 центнер хүртэхөөр оруулха, үшөө тэды шэнээн газарта үрэһэ тарихадаа, СЗП тухэлэй сеялкээр үрэһэнтэй хамта нэгэ мүһэн минеральна үтэгжүүлгэ оруулалсахабди.

Энэ жэлдэ бүхы шэнииһэмнай 1-дэхи, 2-дохи классай өөрын үрэһөөр таригдаха юм. Эртын орооһото ургамалай үрэһэн гол түлэб хэрээһэлүүлэн, нарин зуруудтайгаар хаагдаха байна.

Газарай шииг нойто һайнаар бариха, үрэһэнэй нэгэ жэгдээр таригдахын тула газараа хахалхадаа, плуг бүхэн хүрьһэ нягтаруулха катогтой ябаха, мүн сеялкэнүүдэй хойно тусхай катогууд шагтагалагдаха болоно.

Байгша ондо түрүүшынхеэ олонхи полидоо Шанарай тэмдэг олгуулхын тула бүхы хүдэлмэреэ саг соонь, эгээл һайн шанартайгаар бүтээхэ гэжэ бүхы механизаторнууднай оролдохо байна.

Борьёогой совхозойхидой жэшээгээр манай бригадынхид бүхы эртын орооһото ургамалнуудые хүдэлмэриин 12 үдэр соо агротехникын нарин заабариин ёһоор тарижа дүүргэхэ зорилго табина. Тиигэжэ Агуу Октябриин алдарта 60 жэлэй ойе нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахаар социалис мүрысөөндэ хам оролсобобди.

Д. ЦЫНГУЕВ,
Хэжэнгын совхозой тракторно-таряан ажалай бригадын бригадир.

ЧЕХОСЛОВАКИИН ҮНДЭР ДЭЭДЭ ШАГНАЛ

ПРАГА. (ТАСС). КПЧ-гэй ЦК-гай Генеральна секретарь. ЧССР-эй Президент Г. Гусак хани ёһоной албанай хэрэгээр Чехословакида ерээд байһан КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн. СССР-эй оборонын министр, Советскэ Союзай Маршал Д. Ф. Устинов түрүүтэй Совет сэрэгэй делегацитай Прага хотодо уулзаба.

Г. Гусак Д. Ф. Устиновтай үнэн зүрхэнһөө, хани ёһоной ёһоор хөөрэлдэхэдөө, хүгжэлтэ түгэс социалис общество байгуулха хэрэгтэнь саг үргэлжэ туһаламжа ба дэмжэлгэ үзүүлдэг байһанай түлөө Советскэ Союзай Коммунис партида, СССР-эй правительство болон арадуудта КПЧ-гэй, ЧССР-эй правительствын, Чехословакиин ажалшадай зүгһөө үнэн зүрхэнэй баяр баясхалан хүргөө. Аха дүү хоёр армиин хоорондохи харилсаа холбооё саашадань хүгжөөлгэ, манай арадуудай хани барисаае улам гүнзэгырүүлхэ асуудалнууд уулзалгын үедэ зүбшэн хэлсэгдээ.

Г. Гусак Чехословакиин дээдэ шагнал — Сагаан арсаланай нэгэдэхи зэргын орден Д. Ф. Устиновто барюулба. Чехословакиин Арадай Армиин ба Совет Армиин хоорондохи, чехословак ба совет арадуудай хоорондохи дайшалхы хани барисаае гүнзэгырүүлхэ хэрэгтэ габьяануудтай байһанайнгаа түлөө Д. Ф. Устинов иимэ шагналда хүртэһэн байна.

Д. Ф. Устинов үндэр дээдэ шагналайнь түлөө КПЧ-гэй ЦК-да, ЧССР-эй правительствода үнэн зүрхэнэй баясхалан хүргөө.

СОВЕТ-СИРИИН ХӨӨРЭЛДӨӨНҮҮД ДҮҮРЭЭ

Совет-Сириин хөөрэлдөө- д апрелиин 19-дэ Кремль р дүүрэбэ.

Совет талаһаа — КПСС-эй Генеральна секре- рь Л. И. Брежнев, КПСС- ЦК-гай Политбюрогой гэ- н, СССР-эй Верховно едэй Президиумэй Тү- лэгшэ Н. В. Подгорный, СС-эй ЦК-гай Политбю- гэшүүн, СССР-эй Ми- рнүүдэй Соведэй Түрүү- А. Н. Косыгин, ПСС-эй ЦК-гай Политбю- гэшүүн, СССР-эй га- хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, КПСС-эй ЦК-гай секретарь Б. Н. Понамарев.

Сириин талаһаа — Араб социалис дэбжэлтэ (ПАСВ) гэдэг партиин Генеральна секретарь, Сириин Араб Республикын Президент Хафез Асад, ПАСВ-ын Генеральна секретариин орлогшо Абдалла аль-Ахмар, ПАСВ-ын тэндэхи хүтэлбэриин гэшүүн, САР-ай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо, гадаадын хэрэгүүдэй министр Абдель Хэлим Хаддам, Экономическа асуудалнуудаар САР-ай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо Джамиль Шайя, ПАСВ-ын тэндэхи хүтэлбэриин гэшүүн, САР-ай Профсоюзуудай бүгэдэ ниитын федерациин түрүүлэгшэ Махмуд Хадид гэгшэд хөөрэлдөөнүүдтэ хабаадаа.

Совет-Сириин харилсаа холбооной мүнөөнэй байдал ба тэрэниие саашадань хүгжөөхэ арга боломжонуудта хабаатай олон асуудалнуудаар, тэрэшэлэн уласхоорондын шухала асуудалнуудаар һанал бодолнуудаа зүбшэлэн мэдэлсэжэ дүүргэбэ.

Уласхоорондын шахардуу байдалай һуларалгые улам гүнзэгырүүлхэ, гүрэнүүдэй хоорондын харилсаа холбооё бүри эдэбхитэй болгохын тула саашадаа оролдолго хүсэлэлгэ гаргаха, дайнай гуримаар газар дайда булимтаран эзэмдэхэ ябадал тохёолдуулхагүй, Дүтын Зүүн зүгэй бүхы гүрэнүүдэй бэеэ дааһан байдалтай, аюулгүй байха эрхын үндэһөөр Дүтын Зүүн зүгтэхи зүришэлдөө хёмороое бүхы талаарнь зайсуулан заһаруулхаар э р и д шиидэнхэй байһан тухайдаа хоёр тала мэдүүлбэ. Энээнтэй дашарамдуулан 1967 ондо эзэмдэгдэһэн бүхы араб газар дайдые сүлөөрүүлхэ шухала, Палестинын араб арадай зэйлашагүй эрхэ, тэрэ тоодо Палестинын бэеэ дааһан гүрэн тогтоон байгуулха хүрэтэр өөһэдынгөө байдал өөһэдөө тодорхойлхо эрхэ хангаха шухала байһые Советскэ Союз ба Сириин Араб Республика тусхайлан тэмдэглээ.

Хөөрэлдөөнүүд хани ёһоной оршон байдалда үнгэрбэ.

КОММУНИС СУББОТНИГОЙ ДҮНГҮҮД

1977 оной апрелиин 16-да үнгэргэгдэһэн ленинскэ коммунис субботнигой дүнгүүдые Буряадай АССР-эй Статистическэ управлени согсолбо. Коммунис субботник республикымнай ажалшадай политическэ ба ажалай ехэ эдэбхиин оршон байдалда үнгэргэгдөө

459 мянган хүн гэхэ гү, али 1976 онойхиһоо 9,2 мянгаад олон хүн субботнигто хабаадаһан байна.

	1976 оной апрелиин 17-нойхидо орходоо 1977 оной апрелиин 16-да процентээр
Субботнигто хабаадаа — бүхыдөө	102
тэрэ тоодо:	
Промышленна предприятинуудта	97
барилгын эмхинүүдтэ	115
гол мүрэнэй, автомобильна, түмэр замай ба транспортын бусад предприятинуудта	92
совхозууд ба гүрэнэй хүдөө ажахын бусад предприятинуудта	101
колхозуудта	107
бусад организацинууд болон эмхи зургаануудта	103

Үйлэдбэридэ сэхэ хабаагүй организацинуудай, эмхи зургаануудай олон коллективүүд энэ үдэр станогуудайнгаа дэргэдэ, барилганууд дээрэ, колхоз, совхозуудта ажаллажа, нэмэлтэ ехэ продукци үйлэдбэрилэн гаргаһан байна.

Республикын ажалшад энэ субботнигой үдэр хүдэлжэ олоһон 782,5 мянган түхэриг гэхэ гү, али нёдондо жэлэйхиһээ 20,4 мянгаар үлүү ехэ мүнгэ зөөри түсэбтэ арбадахи табан жэлэй жасада оруулаа.

	Мүнгэ зөөри оруулагдаа — мянган түхэригөөр		1976 оной-хидо орходоо 1977 оной процентээр
	1976 он	1977 он	
Бүхыдөө	762,1	782,5	102,7
тэрэ тоодо:			
промышленна предприятинууд	306,6	292,3	95,3
барилгын эмхинүүд	92,9	106,8	115,0
гол мүрэнэй, автомобильна, түмэр замай ба транспортын бусад предприятинууд	58,1	67,1	115,5
совхозууд ба гүрэнэй хүдөө ажахын бусад предприятинууд	139,7	141,8	101,5
колхозууд	60,4	61,0	100,9
бусад эмхи зургаанууд	104,4	113,5	108,7

Промышленна предприятинуудай коллективүүд субботнигой үдэр дүн хамта 2.877 мянган түхэригэй гэхэ гү, али 1976 онойхиһоо 171 мянган түхэригөөр ехэ продукци үйлэдбэрилэн гаргаһан байна. 3 мянган тонно шулуу нүүрһэн малтагдаа, переменнэ ток дээрэ хүдэлдэг 100 киловаттһаа үлүү хүсэтэй 20 электродвигатель, 36,1 мянган түхэригэй приборнууд, автоматизацилгын хэрэгсэлнүүд. Тэдэнэй запас частьнууд бүтээгдээ. 8 автомобиль заһабарилагдаа. 10,9 мянган кубометр модон, 3,9 мянган кубометр хюрөөдэмэл материалнууд. 0,6 мянган кубометр хабсаргагдамал түмэр-бетон хэрэгсэлнүүд ба детальнууд, хубсаһа угаадаг 253 машина, 33 мянган түхэригэй мебель, 74 тонно кондитерска зүйлнүүд ба бусад олон продукци үйлэдбэрилэгдэн гаргагдаа.

Тэрээнһээ гадна, республикын хото городуудые, һууриин тосхонуудые болбосон түхэлтэй болгохо, түмэр түдэгэ болон хэрэгтүй саарһа сутлуулха талаар ехэ хүдэлмэри хэгдэһэн байна.

Буряадай АССР-эй Статистическэ управлени.

ТҮРГЭНӨӨР ТАРГАЛНА

Хяагтын-Адагай гахай шахан таргалуулха томо комплексын ашаглалгада оруулагдаһанһаа хойшо гурба һара үлүүтэй саг үнгэрбэ.

Мүнөө Хяагтын аймагай ажахынуудһаа хамта арба һайса гара мянган поршоонхо эндэ суглуулагдаад, томо болгогдожо, шахагдажа байна. Жэлэй эхинһээ хойшо поршоонхонуудай шэгнүүр хамта дээрээ 1200 центнерээр нэмээгдээ гэхэ гү, али поршоонхо бүхэнэй шэгнүүр сүүдхэдээ 402 граммаар ехэ болгогдоно. Энэнь түсэбөөр хараалагдаһанһаа һураггүй ехэ.

Эндэхи томо байранууд соо шахалганда табигдаһан гахайнуудые дүршэл баянтай малшад адуулна. Жэшээнь, П. Ф. Южикова, С. Н. Чумакова болон бусад урдань «Пограничный» совхоздо гахайшадаар ажаллахадаа суурхаһан юм.

Эдэнэй харууһалдаг гахайнууд бүришье һаа түргэнөөр таргална, шэгнүүрээ ехээр нэмээнэ.

Поршоонхонууд түрүүшээр карантинда байлгагдаад, һүүлдэнь шахалгын цехүүдтэ оруулагдахадаа, бүришье түргэн таргална, мяхажана.

Г. ПОЛОМОШНОВ,
комплексэй эрхилэгшэ.

Жэлдээ үнеэн бүриһөө 4500 килограмм һү һааһаар социалис уялга абаһан Улаан-Үдын аймагай «Байкал» ухсозой һаалишан Галина Архиповна Ступакова нёдондо хараалһан зорилгоёо сум бэелүүлжэ амжаһан. Мүнөө энэ нүхэрнай һү һааха бүринһөө даабари үлүүлэн дүүргэнэ.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

X ТАБАН ЖЭЛ: АШАГ ҮРЭ, ШАНАР, ДЭЛИСЭ

ТОМОДХОГДОҺОН БРИГАДЫН ТҮРҮҮШЫН ДҮ

Манай «Забайкаллес» нэгэдэлэй Хурамхаанай леспромхозой комплексно бригадые даагша В. П. Парамонов нэгэдэл дотороо эгээл түрүүлэн 1,5 халаанай туршада модо бэлэдхэжэ эхилээ hэн.

Модо бэлэдхэхэ ажалай энэ шэнэ гурим «Забайкаллес» нэгэдэлэй бүхы леспромхозуудта хэрэглэгдэжэ байна. Хүдэлмэришэн, трактор бүридэ тоолоод үзэхэдэ, ехэ модон отологдодог болоо. Модо бэлэдхэгшэд туйлаhан ажал хэрэгээрээ hанаагаа заhадаг зон бэшэл ааб даа. Үйлэдбэридэ, хүдэлмэришэдтэ ашаг үрэ үгэхэ, үшөөл hайн онол арга хэрэглэхэ гэhэн зорилготойгоор шэнэ шэнэ туршалгануудые хээд үзэдэг заншалтай. Итанцын леспромхозой хүдэлмэришэд нэгэдэл дотороо эгээл түрүүлэн гидроклин хэрэглээ бэлэй. Нарин зурууд болгон модо унагаажа эхилээ hэн. Мүнөө леспромхозуудай хүдэлмэришэд гидроклингүйгөөр ой гарахаа болинхой.

1974 оной август hара hэн. Итанцын леспромхозой Кикын пунктын хүдэлмэришэн Л. С. Мельников томодхогдоhон комплексно бригада эмхидхэhэн юм. Тэрэнэй жэшээгээр тус пунктын модошон С. Ф. Пантелеев мүн лэ томодхогдоhон бригада байгуулба. Урдань Кикын пунктда 7—8 бага комплексно бригада хүдэлдэг hэн. Мүнөө оройдоол хоёр бригада эндэ хүдэлнэ. Мельниковэй хүтэлбэрилдэг бригадада 18 хүн хүдэлнэ. Гурбан трактортай. Хоёр трактораар 1,5 халаанай туршада модо таллуулан шэрэдэг байха юм.

Урдань халаанай туршада хүн бүхэндэ 13—14 кубометр модоной бэлэдхэгдэдэг hаань, мүнөө 17—18 кубометр модон отологдоно. Тракторнууд бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглагдадаг болоо. Участогуудта отологдоогүй модон үлэнэгүй. Модоной гэшүүhэн hайнаар, сүм сэбэрлэгдэнэ. Л. С. Мельниковэй бригадын хүдэлhэн участогуудые ой модоной ажахын хүдэлмэрилэгшэд тушаажа абахадаа hайн сэгнэлтэ табидаг юм.

Томодхогдоhон бригада эмхидхэхэдэ, ашаг үрэ ехэтэй гэжэ эли тодо болоо hэн. 1974 оной сентябрь hарада Итанцын леспромхоздо манай «Забайкаллес» нэгэдэлэй түрүү хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ мэргэжэлтэд сугларжа Л. С. Мельниковэй бригадын дүй дүршэлтэйнь танилсахадаа hайшаан дэмжээ бэлэй. Тиигэхэдээ бэшэ леспромхозуудта томодхогдоhон бригадануудые эмхидхэхэ гэhэн шиидхэбэри баталан абтаа hэн. Баргажанай, Байгалай, Хурамхаанай леспромхозуудта томодхогдоhон бригаданууд эмхидхэгдээ. Томодхогдоhон бригадын аша ехэ гэхэдэ:

Нэгэдэхеэр, модо отолхо участогууд сэбэрээр тушаагдадаг болоо. **Хоёрдохёор,** трактор, машинанууд, модо отолхо хюрөөнүүд бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглагдана. **Гурбадахяар** гэхэдэ, ойдо хүдэлхөөр ерэhэн хүдэлмэришэд миин hуунгүйгөөр хүдэлнэ.

Жэшээлхэдэ, Байгалай леспромхозой Ф. П. Бурдуковский 1975 ондо томодхогдоhон бригада эмхидхээ бэлэй. Эдэнэр Л. С. Мельниковэй хүтэлбэрилдэг бригадынхидhаа тад ондоогоор хүдэлнэ. Ф. П. Бурдуковскиин бригадын гэшүүд ойдо модо отолхо, таллуулха, машинануудта тээжэ ябуулха ажал сүм хэнэ. Котокель пунктда урдань табан бага комплексно бригада хүдэлдэг hэн. Бригада бүхэн ажалаа ондо ондоогоор эмхидхэдэг ааб даа. Үрэ дүнгүүдыншье элдэбын байдаг бэлэй.

Энэ бригадын коллектив 1976 ондо 102 мянган кубометр модо бэлэдхэхээр социалис уялга абаhан байгаа. Үнэн дээрээ 107 мянган кубометр модо бэлэдхээ hэн. Тус бригадын гэшүүд байгша ондо 110 мянган кубометр модо бэлэдхэхээр социалис уялга абаад, хаба шадалаа гарган, үдэрhөө үдэртэ эршэсэ шангадхана.

Бригадын гэшүүд, модо отологшод И. Ф. Черняев, Н. А. Лягушенко, трактористнар Л. Г. Шатров, И. П. Козлов гэгшэд ажалдаа харюусалга ехэтэйгээр хандана. Тракторист Иван Федорович Черняев модо отолхо, гэшүүhэнhээнь сэбэрлэхэ, трактор жолоодохо ажалаа тэгшэ hайнаар хэнэ. Тэрэнэй оролдолго шадабариин лэ ашаар трактористнууд хоёр дахин үни саг соо капитальна заhабаригүйгөөр ашаглагдана. Нэгэ тракторта жэлдээ дунда зэргээр 20 мянган кубометр модон бэлэдхэгдэнэ. Бага комплексно бригадын гэшүүд жэлдээ нэгэ тракторта 11—12 мянган кубометр модо бэлэдхэнэ. Энэ тоо, баримтануудые сасуулаад үзэхэдэ, олон юумэ эли тодо болоодхино ха юм.

Томодхогдоhон бригадын гэшүүд эбтэй эетэйгээр, нэгэ hанал бодолтойгоор хүдэлөө hаа, hайн үрэ дүн туйлаха арга боломжотой. Итанцын леспромхозой Эрхилигэй пунктда 1976 оной октябрь hарада томодхогдоhон бригада эмхидхэгдээ бэлэй. Энэ бригадые Ажалай Улаан Тугай ордентэ В. М. Шутов хүтэлбэрилнэ. Энэ бригадын гэшүүд hарадаа 9—10 мянган кубометр модо бэлэдхэхэдээ, муу бэшэ үрэ дүнгүүдые туйлаба.

Манай «Забайкаллес» нэгэдэлэй хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд, ой модоной ажахын хүдэлмэрилэгшэд hаяшаг томодхогдоhон бригадануудай ажал хүдэлмэриие, шанарые шалгажа үзөө. Хүдэлмэриин саг хэр зүбөөр хэрэглэгдэнэ хаб? Модо отолhон участогууд али зэргын сэбэрээр тушаагданаб? Трактор, машинанууд миин байлгагдана гү? Эдэ бүгэдэ зүбөөр сэгнэгдэхэ, эрхимүүдынь тодоруулагдаха ёhотой юм hэн. Жэшээлхэдэ, ойдо модо отолhон участогые сэбэрээр тушаагаа hаа 10 балл абаха зэргэтэй. Участогай отологдоhон модонhоо гэшүүhэнэй муугаар сэбэрлэгдээ hаа, балл багаар табигдаха юм. Трактор, машинануудые ашаглалга мүн баллаар сэгнэгдэнэ.

Итанцын леспромхозой, Кикын пунктын Л. С. Мельников, С. Ф. Пантелеев гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг бригадануудай гэшүүд ажалаа эрхим шанартайгаар бүтээдэг. Хүдэлмэриин сагые зүбөөр хэрэглэжэ шададаг. Тракторнуудаа миин байлгангүйгөөр хүдэлгэнэ. Ойдо модо бэлэдхэhэн участогуудынь сэбэрээр тушаагдана. Эдэ бригадануудай гэшүүд модо бэлэдхэхэ hара бүриингөө даабари үлүүлэн дүүргэдэг байха юм. Томодхогдоhон бригадануудай ажал хүдэлмэриин шанарые шалгаха комиссиин гэшүүд энэ хоёр бригадануудай ажалые үндэрөөр сэгнэжэ, 50 балл табиба. В. М. Шутовай бригадын гэшүүд 45 баллда хүртэhэн байха юм. Итанцын леспромхозой Бурлиин пунктын хүдэлмэришэд оройдоол 8—9 балл абаба. Бурлиин пунктын хүдэлмэришэд яахадаа иимэ бага баллда хүртэбэ хаб?

Энэ пунктда табан хүнhөө бүридэhэн бага комплексно бригаданууд хүдэлнэ. Эдэнэр участогуудтаа гэшүүhэ, отологдоhон модо үлеөнэ. Модо отолхо гуримай эндэ муугаар сахигдадаг дээрэhээл залуу ургамал ехээр гэмтээгдэнэ. Тус пунктда модо бэлэдхэхэ томодхогдоhон бригадануудые эмхидхээ hаа, энэ бүхы дутагдалнууд сүм усадхагдаха бэлэй. Итанцын леспромхоздо мүнөө дүрбэн томодхогдоhон бригада хүдэлнэ. Бурлиин пунктда иимэ бригада эмхидхэхээр саг хүрэжэ ерээ гэжэ hанагдана.

Һүүлэй сагта Хориин, Хүртэйн, Хүрбын леспромхозуудта томодхогдоhон бригадануудые эмхидхэхэ талаар ехэ юумэн хэгдэнэ. Хориин леспромхозой В. А. Квашнинай хүтэлбэрилдэг томодхогдоhон бригадын гэшүүд hара бүрнингөө даабари үлүүлэн дүүргэжэ, үндэр бүтээсэ туйлана. Манай «Забайкаллес» нэгэдэлэй мэргэжэлтэд томодхогдоhон бригаданудай ажал хэрэгые ехэ наринаар шэнжэлжэ үзөөд, 1977 бригада эмхидхэхэ шиидхэбэри гаргаа Энэ бригаданууд —100 мянган кубо до бэлэдхэхэ юм. Байгалай, Хүрбын тэйн леспромхозуу модхогдоhон бригада эмхидхэхэ бэлэдхэлэ дэлмэри хэгдэжэ ба

Мүнөө бүхы совет тэрэ тоодо манай каллес» нэгэдэлэй тив Агууехэ Октябри волюциин 60 жэлэй рэтэй түрэтэйгөөр гэhэн зорилготойгоор лүүлэгдэhэн уялга Энэ хараа түсэбөө дээрэнь бэелүүлхын бидэнэр үйлэдбэридэ онол арга нэбтэрү бага гаргашатайгаар модо бэлэдхэхэ боло Иимэ эрилтэ манай лэй хүдэлмэришэн, бүхэнэй урда табигдана рэгүйгөөр ямаршье та туйлагдахагүй. леспромхоз бүхэндэ хогдоhон бригаданууды хидхэхэ асуудал таби Модошод, инженерүү зорилго бэелүүлхэ хубитаяа оруулха бэзэ hанагдана.

В. ЧЕРНОВ
«Забайкаллес» нэгэд
үйлэдбэриин таhа
начальн

БУРЯАДАЙ АССР-эй ПРОМЫШЛЕННОСТИИЕ 1977 ОНОЙ I КВАРТАЛДА ХҮГЖӨӨХЭ ГҮРЭНЭЙ ТҮСЭБЭЙ ДҮҮРГЭЛТЫН ДҮНГҮҮД ТУХАЙ

Республикын промышленностиин продукци 1977 оной I кварталда худалдаха гүрэнэй түсэб 101 процент дүүргэгдэбэ. Үнгэрhэн жэлэй энэ үеынхитэй сасуулхада, промышленна үйлэдбэрилгын хэмжээн 4 процентээр дээшэлээ. Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй бүхы министерство болон управленинүүд, «Бурятстройматериалы» нэгэдэлhээ бэшэнииинь, продукци худалдаха гүрэнэй түсэб дүүргэhэн байна.

Республикын Министрнүүдэй Соведэй мэдэлэй предприятинууд продукци худалдаха гүрэнэй түсэб 100,1 процент, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ талаар 100,2 процент дүүргэбэ. Продукци үйлэдбэрилгын хэмжээн 5 процентээр дээшэлээ.

Республикын 19 аймагуудай 9-ниинь, тэрэ тоодо Бэшүүрэй, Яруунын, Загарайн, Хэжэнгын, Хяагтын, Мухар-Шэбэрэй, Ахын, Прибайкалиин, Сэлэнгын аймагууд продукци худалдаха гурбан hарынгаа түсэб дүүргээ.

Тус тус министерствэнүүдэй, үйлэдбэриин нэгэдэлнүүдэй болон управленинүүдэй продукци худалдаха, үйлэдбэрилгын хэмжээ ба ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ түсэбэй дүүргэлтые удаадахи тоо, баримтанууд гэршэлэн харуулна:

	1977 оной I кварталай түсэбэй дүүргэлтэ процентээр	1977 оной I кварталайхиие 1976 оной I кварталайхитай сасуулхада процентээр	
		Үйлэдбэрилгын хэмжээн	Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлгэ
«Бурятэнерго» гэжэ районно управлени	103	128	108
Буряадай модо бэлэдхэлэй үйлэдбэриин «Забайкаллес» нэгэдэл	95	95	104
Үйлэдбэриин «Буржелезобетон» нэгэдэл	89	93	93
Буряадай республикын үйлэдбэриин мяханай промышленностиин нэгэдэл	106	99	104
Кондитерска фабрикануудай нэгэдэл	97	101	105
Үйлэдбэриин hүнэй промышленностиин нэгэдэл	107	113	113
Байгалай загаhанай-промышленна нэгэдэл (Буряадай АССР-тэ)	101	90	89
«Россельхозтехника» нэгэдэл	102	102	101
Хилээмэнэй продуктнуудай управлени	103	99,0	99
Хэблэлэй, полиграфиин ба номой худалдаанай хэрэгүүдэй талаар управлени	102	105	105
Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй мэдэлэй министерство болон управленинүүдэй промышленность	100,1	104	102
тэрэ тоодо:			
Нютагай промышленностиин министерство	102	103	103
Эдеэ хоолой промышленностиин министерство	103	104	106
Түлишын промышленностиин управлени	104	104	105
Үйлэдбэриин «Бурятстройматериалы» нэгэдэл	69	86	69
Ой модоной ажахын министерство	103	123	96

Промышленна продукциин шухала зүйлнүүдые үйлэдбэрилгэ иимэ байба:

	1977 оной I кварталда үйлэдбэрилэгдөө	1977 оной I кварталайхи 1976 оной I кварталайхитай сасуулхада (проц.).
Нийтын хэрэглэмжын электростанцинуудай үйлэдбэрилhэн электрын элшэ хүсэ—миллион киловатт-час	381	142
Нүүрhэн — мянган тонно	450	107
Переменнэ тогоор хүдэлдэг электродвигательнүүд — хэhэг	2060	113
Приборнууд, автоматизацилгын хэрэгсэлнүүд, эдээндэ хэрэгтэй запас частьнууд—миллион түхэригөөр	2,4	114
Барилгын түмэр конструкцинууд — мянган тонноор	6,8	116
Хэрэгсэлэй модон — мянган кубометрээр	959,5	97
Хюрөөдэмэл материалнууд — — мянган тонноор	203,4	89
Целлюлозо — мянган тонноор	20,2	100,5
Картон — мянган тонноор	16,8	147
Хабсаргамал түмэр-бетон конструкци ба детальнууд (хамhабариин предприятинуудгүйгөөр) — мянган кубометрээр	51,6	113
Барилгын хирпиисэ — миллион хэhэгээр	22,8	82
Шифер — миллион условно плитэ	59,4	100,5
Сонхын шэл— бодото тоогоороо миллион дүрбэлжэн метр	3749	90
Ноохон бүд — мянган дүрбэлжэн метр	603	102
Угаагдаhан ноохон — тонноор	5368	104
Трикотажна дотор хубсаhан — — мянган хэhэг	584	109
Трикотажна гадар хубсаhан мянган хэhэг	300	87
Оёдомол зүйлнүүд — мянган түхэригөөр	8586	100,9
Мяхан (1-дэхи категориин субпродуктнуудые оруулалсан) гүрэнэй нөөсэнүүдэй түүхэй эдүүдhээ — мянган тонноор	3,5	96
Гүрэнэй нөөсэнүүдэй түүхэй эдhээ абтаhан, hайн hүн дээрэ оруулжа тоолоходо, сагаан эдеэнэй продукци — мянган тонно	14,6	106
Хилээмэн болон хилээмэнэй зүйлнүүд — мянган тонно	16,1	99
Кондитерска зүйлнүүд — мянган тонно	4,4	111
Макароной зүйлнүүд — мянган тонно	1,5	106
Хубсаhа угаадаг машина — мянган хэhэг	40	114
Мебель — миллион түхэриг	3,1	104
Культурно-ажаhуудалай ба гэрэй ажахын хэрэглэмжын эд бараанууд — мянган түхэриг	8562	90,4

Шулуу нүүрhэ, электродвигатель, хюрөөдэмэл модо, цемент, шифер, сагаан эдеэнэй продукци болон бусад шухала зүйлнүүдые үйлэдбэрилхэ түсэб үлүүлэн дүүргэгдээ. Хубсаhанай трикотаж, ноохон бүд, мебель, макаронной зүйлнүүдые болон бусад продукци үйлэдбэрилгэ дээшэлээ. 1977 оной I кварталда 7,1 миллион түхэригэй эрхим категориин шанартай продукци гаргагдаhан байна. Энэмнэй урдахи жэлэй энэ үеынхитэй сасуулхада 30 процентээр ехэ болоно.

Гэхэтэй хамта, 25 промышленна предприяти гэхэ гү, али бүхы тоогойнь 14 процент продукци худалдаха кварталай түсэб дүүргээгүй, энээн дээрэhээ 3.758 мянган түхэригэй продукци түсэбhөө багаар худалдагдаhан байна. Продукци худалдаха талаар гүрэнэй түсэб дүүргээгүй предприятинуудай тоодо «Татарский ключ» карьер, түмэр-бетон зүйлнүүдэй Таловкын, гэр барилгын заводууд, «Забайкаллес» нэгэдэлэй табан предприяти, түмэр-бетон зүйлнүүдэй завод болон бусад ороно.

Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ түсэбөө 55 предприяти дүүргээгүй, энээн дээрэhээ бүхыдөө республика дотор ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ түсэб дүүргэгдээгүй байна. Хэрэглэмжын модо шэрэхэ, целлюлозо, картон үйлэдбэрилхэ, барилгын хирпиисэ, гадар хубсаhанай трикотаж, hээы гутал гаргаха, оёдолой промышленностиин продукци, кондитерска зүйлнүүдые болон бусад промышленна продукци үйлэдбэрилхэ түсэб дүүргэгдээгүй.

1977 оной январь — февраль hаранuудта продукциин өөрын үнэ сэн доошолуулха түсэб дүүргэгдээгүй, энээн дээрэhээ түсэбhөө гадуур 3.108 мянган түхэриг мүнгэ зөөри үлүү гаргашалагдаhан байна.

Шухала эрдэм-шэнжэлэлгын хүдэлмэринүүдэй болон эрдэм техникын туйлалтануудые үйлэдбэридэ хэрэглэхэ гүрэнэй түсэб 1977 оной 1 кварталда 33 хэмжээ ябуулгаар баталагдаhан байгаа. Тэрэнэй 20 хэмжээ ябуулгань дүүргэгдээ, 6-ниинь хүсэд бэшээр дүүргэгдээд, 7 хэмжээ ябуулгань дүүргэгдэжэ шадагдаагүй.

Эрдэм техникын туйлалтануудые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ гүрэнэй түсэб нарин сэмбын комбинат, Зэдын комбинат, «Теплоприбор» завод, «Бурмясопром» нэгэдэл амжалтатайгаар дүүргэhэн байна.

Үйлэдбэриин hүнэй промышленностиин нэгэдэл машиндагдаhан hү промышленна аргаар шанаржуулха, мүн hү арилгаха түхеэрэлгэ болон шэнэ түхэлэй сепараторнуудые хэрэглэн hү буйлуулха түсэбөө, эдеэ хоолой промышленностиин министерство — гурил амhартагүйгээр тушаан абаха, хадаглаха болон завод доторoo зөөхэ хүдэлмэри хилээмэнэй заводуудта, кондитерска ба макаронно фабрикануудта ургэлжэ дээрэнь оньhожоруулха түсэбөө, нютагай промышленностиин министерство — модо хюрөөдэдэг болон болбосоруулдаг үйлэдбэриин модоной хаядаhа хэрэглэжэ, промышленна хэрэглэмжын ба үргэн хэрэгсэлэй эд бараа гаргаха түсэбөө дүүргэжэ шадаагүй.

Буряадай АССР-эй Статистическэ управлени.

Хурамхаанай аймагай Уланхаанай совхозой Хүлэг гэжэ газарта Чимит Сыжипов, Дулмажаб Николаева хоёр 750 гаран зуhагуудые даажа абаад харууhалдаг юм. Энэ жэлдэ үбэлжэлгын хэды хүшэр хүндэ байбашье hаань, эдэ нүхэднай хонидоо тобир тарганаар ондо оруулаа. Мүнөө тус отарын хонишод гүрэндөө нарин ноохо, тарган мяха ехээр тушаахын түлөө бүхы хүсэеэ элсүүлэн ажаллажа байнхай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Дулмажаб Николаев мит Сыжипов хоёр зойнгоо ахамад тэй (дундань) хөөр байна.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ

ҮЙЛЭДБЭРИИН НЭГЭДЭЛЭЙ ЭРХЭ БАЙДАЛ

ГОРЬКИЙ. (ТАСС). Апрелиин тэнгээр Горьковско автомобильна заводто партийна организацинуудай секретарьнарай бүхэсоюзна семинар болоо. Үйлэдбэриин нэгэдэлэй гуримда ороод хүдэлжэ байха үедэ партийна организацинуудай ябуулха хүдэлмэриин гол шухала асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдээ.

Энэ семинарта үйлэдбэриин томо-томо нэгэдэлнүүдэй болон бусад предприятинуудай парткомуудай секретарьнар, тэрэшэлэн партиин зарим обкомуудай секретарьнар хабаадаа. 1976 оной август hарада КПСС-эй ЦК-гай абаhан «үйлэдбэриин нэгэдэлэй гуримда ороод байхадаа Горьковско автомобильна заводой партийна организацинуудай ябуулжа байhан хүдэлмэри тухай» тогтоол гол шухала документ мүн болоно гэжэ энэ семинарта хабаадагшад онсолон тэмдэглэбэ. Энэл документ дотор партийна организацинуудай хүдэлмэри гүнзэгыгөөр шэнжэлэгдэhэн, дүй дүршэл согсологдоhон, тодорхой заабари үгтэhэн байна бшуу.

Нэгэдэлэй гуримда шэлжэн оролго партийна организацинуудай эмхидхэлэй байгууламжа болон хүдэлмэриин онол аргануудые саашадань улам нарижуулха эрилтэ табяа. Нэгэдэлэй хэмжээнhээ, оршон тойронhоо уламжалан, тэрэшэлэн КПСС-эй Уставай эрилтэнүүдые хараадаа абан, хэрбээ нэгэдэлэй нэгэ городто гү, али районд ородог байгаа hаань, партийна нэгэ бүхэли организаци болгон бүридхэхэ, харин захиргаанай талаар заводууд-филиалнуудай ондо ондоо районуудта байбалнь тус тустаа өөрын эрхэ түлөөлгэтэй партийна организацинуудые хуушан гуримаарнь орхихо зэргэтэй. Эмхидхэлэй иимэ байгууламжын таарамаар байhые бодото байдал, ажал хэрэг батадхан харуулаа гээшэ.

Өөрын эрхэ түлөөлгэтэй партийна хэдэн организацинуудтай нэгэдэлнүүдтэ тэдэнэй хүдэлмэриие зүбөөр хүтэлбэрилхэ, түсэб болон ажал ябуулгыень нягта барисаатайгаар холбохо ёhотой болоно. Энэ ушарта партийна организацинуудай секретарьнарай соведүүдэй аша үрэ ехэтэй ажал ябуулга семинар дээрэ үндэр сэгнэлтэдэ хүртөө, энээн тушаа ехэ хөөрэлдөөн болоо.

Кадрнуудые шэлэн томилхо, хубаарилан тааруугаар табиха, хүмүүжүүлхэ талаар ябуулдаг хүдэлмэриин дүй дүршэл абалсаха асуудалда нар дээрэ ехэ хандуулагдаа.

Нэгэдэлнүүдэй дай коллективүүдтэ жүүлгын хүдэлмэри гын тусгаар, орёо тэй байhаниинь дээ.

Энэ семинар дээрэ эй ЦК-гай парти хэлэй хүдэлмэриин даагшын нэгэдэхи Н. А. Петровичев, бильна промышле министр В. Н. партиин Горьковско нэгэдэхи секретарь Христораднов, парти ганизацинуудай, горком болон секретарьнар, ажал тэлбэрилэгшэд үгэ байна.

Нэгэдэлнүүдэй нистнууд, бүхы хүд лэгшэд коммунизм гын асари ехэ түс бэелүүлхын түлөө, Октябриин 60 жэ дарта ойе ажалай ш жалтатайгаар угтаы лөө бүри эршэ омог нэтэрүүгээр байха гэжэ КПСС-эй ральна Комитедые, Л. И. Брежневые найдуулжа байhана нарта хабаадагшад хэйлбэ.

Сошордомо дохёо

ДЭЭРЭЭ ОРТОХОНЬ ЛЭ

Урин дулаан үдэрнүүд ерэжэ, тараалан, сабшалан дээрэ хэхэ хүдэлмэри хойно хойноhоо hубарилдажа захалаа. Эдэ үдэрнүүдтэ шэбхэ зөөхэ, тарааха, минеральна үтэгжүүлгэ хүрьhэндэ оруулжа дүүргэхэ, бүлүүр станцинуудаар, hайрамаар газар уhалха, хабар, намарай паар борнойлхо, мөөр катогуудаар тэрэниие жэгдэлхэ гэхэ мэтэ хүдэлмэри түлэг дундаа ябуулагдаха ушартай байгаа. Үглөө мүнөөгүй газар хахалха саг ерээ.

Тиин гэhээ Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз хабарай эдэ бүхы хүдэлмэридөө бэлэдхэл муутай байшоо. Түрүүлэн хэгдэхэ зарим хүдэлмэри алдагдажа байна. Жэшээнь, газар hайжаруулха габшагай хоёр hарын эхилhээр hара үнгэрбэшье, эндэхи лугомелиоративна отряд (начальнигынь Ж. Ойдопов) hаял хүдэлжэ захалаа нэрэтэй. Апрелиин 10 хүрэтэр тэдэнэр юушье хээгүй. Хабар, намарай паар мөөр катогуудаар жэгдэлэгдэхэ байгаад, тиимэ катогууд 1-дэхи бригадада (бригадир Н. Галсанов) орой үгы байба.

— Юрэдөө паар борнойлhоной хэрэггүй бэшэ аал даа, — гэжэ бригадир дээрээ ортоходоо мэдүүлхэ баатай болобо. — Манда мөөр катогууд гансал плугуудай хойноhоо шагтагалагдаха юм.

Ёhоороо хадаа тэдэ катогуудые амяарань агрегат болгоод, газар хахалхаhаа урид паар дээрээ шииг барижа дүүргэжэрхихэ байгаа бшуу даа. Түсэбэй ёhоор энэ бригадада 817 гектар борнойлогдохо байгаа.

Газар хахалхаяа гарахаяа байхадаа тракторнуудынь хүсэд заhагдаадүй. Сэлэнгын «Сельхозтехника» нэгэдэлэй мастерскойдо «заhагдаhан» гурбан ДТ-75 трактор хоёрдохи жэлээ юушье хэнэгүй, хоёрынь дахин заhабарилагдаха болонхой.

— Манай «Сельхозтехника» нэгэдэлэй мастерской өөдэлхээ болинхой. Тракторнуудые даншье муугаар заhабарилна. Бидэнэрэй өөhэдөө заhаха запчастьнуудые үгэнэгүй, — гэжэ эндэхи механизатор А. Никитин гомдобо. — Тэдэнэй заhаhан ДТ-75 трактор абаад, зобожо байнаб. Тэрэние задалжа, дахин заhабарилагдаха аргагүй.

Хүсэ ехэтэй хоёр К-700 трактортай аад, тэдэнь баhал бэлэн бэшэ. Нэгэнэйнь мотоор заводтонь эльгээгдэнхэй. Нүгөөдэдэнь хэрэгтэй часть олдоногүй хэбэртэй. Энээндэшье «Сельхозтехника» нэгэдэлэйхид урагшалнагүй.

— Зарим плуг, сеялкэнүүднай хүсэд таарулагдаагүй байна. Жэжэ божо заhабари хэрэгтэй, — гэжэ колхозой ахамад агроном В. Доржиев хэлэбэ.

Хабарай тарилгын хүдэлмэриие саг соонь, hайн шанартайгаар хэхын тула гэнжэтэ тракторнуудые хоёр халаанда хүдэлгэхэ хэрэгтэй. Теэд нэгэдэхи бригадада 10 гусеничнэ тракторынь орой ээзгүй hаар, бэшэниинь нэгэ-нэгэ трактористтай.

— Сомоной Соведэй сессиин шиидхэбэреэр СПТУ-гай курсантнуудые, Загастайн дунда hургуулиин ахамад классай hурагшадые табиха гэжэ байнабди, — гээд бригадир Н. Галсанов ехэл hанаагаа зобоhон янзатайгаар мэдүүлбэ.

Һанаагаа зобонгүй яаха гээшэб. Газар хахалха, үрэhэ тариха хүсэтэ арбан трактортаа үхибүүдые hуулгажархихадаа досоонь юун hайн байха бэлэй. Ядахын сагта трактор бүхэндэ ахалагша трактористаар дүршэл шадабаритай нэгэ механизаторые hуулгахал байгаа даа. Һайса хөөрэлдөө hаа, энэ колхоздо ондоо ажалда ябажа байhан үнинэй механизаторнууд олон лэ олдохо гэжэ hанагдана. Тэдэнэрэй хажууда хоёрдохи трактористаар курсантнуудые, hургуулиин hурагшадые хүдэлгэжэ болохо ааб даа.

Тарилгын газаа орожо ерэбэшье, үрэhэ хүрэнгэнь хүсэд бэлэн бэшэ. Энэ жэлдэ аяар 5 мянгаад центнер үрэhэ зөөжэ абаха хараатай. Теэд энэ хүдэлмэринь аэляар ябуулагдана.

Мүн хартаабхын үрэhэн ехээр дуталдана. Бии байгаа үрэhэниинь тусхай байра соо шорой шохойтоёо хаягдаhан аад, намарhаа хойшо тэрээндэ хүн дүтэлөөгүй. Муудаhыень гэжэ хэншье оро Хартаабха ургуулх шье мүнөө хүрэтэр доогүй байhаар.

Эдэ бүгэдэ юун шэлнэб гэхэдэ, правлени (түрүү А. Цыденов), (секретариинь Д. дондуков) хабарай гада бэлдэхэ рииe hула табиhан, гаа дутагдалнуудые хаар яаралтай хэмжэ абанагүй гэжэ бшуу. Саашадаа иигэ наа амар hуубал ортохон лэ.

А. БОРИСОВ
Сэлэнгын аймаг.

ИЮНИИН 19-дэ—НЮТАГАЙ СОВЕДҮҮДЭЙ ҺУНГАЛТА

уряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

АЛШАДАЙ ДЕПУТАДУУДАЙ ГОРОДСКОЙ ВЕДЭЙ ҺУНГАЛТА ҮНГЭРГЭХЭ ҺУНГУУЛИИН АН-ҮДЫН ГОРОДСКОЙ КОМИССИИЕ БАТАЛХА ТУХАЙ

ядай АССР-эй ажал- депутадуудай айма- городой, городтохи удай, сельсэ, сомо- он поселково Сове- һунгалта үнгэргэхэ » 34-дэхи, 35-дахи тудай үндэһөөр дай депутадуудай го- Соведэй һунгалта хэ һунгуулиин Улаан- городской комиссиие эмхинүүдэй, ажал- бүлгэмүүд ба коллек- й иимэ түлөөлэгшэд- дүүлэн баталха.

гуулиин комиссиин тү- шэ **Поздеев** Борис вич — Улаан-Үдын орденто локомотив- заһабарилгын за- хүдэлмэришэд, ин- ю-техническэ хүдэл- шэд болон алба хааг-

уулиин комиссиин түрүүлэгшын орлогшо **Бутуханова** Галина Степановна — городой больницын түргэн туһаламжа үзүүлдэг станциин медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдэй коллективһээ.

Һунгуулиин комиссиин секретарь **Табалаев** Лев Павлович — Улаан-Үдын городской коммунис организациһаа.

Һунгуулиин комиссиин гэшүүд:

Анготоев Борис Архипович — хүүргын түмэр хэрэгсэлнүүдые бүтээдэг заводой профсоюзай организациһаа.

Абраменко Агния Николаевна — Улаан-Үдын нарин сэмбын комбинадай профсоюзай организациһаа.

Еськов Николай Васильевич — Армида, Авиацида, Флодто туһалха Бүхэсоюзна һайн дуранай бүлгэмэй Буряадай областной организациһаа.

Лебедев Геннадий Михалович — Улаан-Үдын судна бүтээлгын заводой коммунис организациһаа.

Лисичникова Елена Александровна — 14-дэхи дунда һургуулиин багшанар, алба хаагшад, техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй коллективһээ.

Муханова Галина Васильевна — Улаан-Үдын Ажалай Улаан Тугай орденто авиационно заводой цехэй хүдэлмэришэд, инженерэ-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшадһаа.

Одекова Ирина Феликсовна — Ленинскэ комсомолой 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ Улаан-Үдын прибор-бүтээдэг заводой Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунис Союзай организациһаа.

Тынтуева Екатерина Иннокентьевна — Буряадай Гүрэнэй Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институдай багшанарай коллективһээ.

Шестаков Георгий Петрович — Улаан-Үдын гэр байра барилгын комбинадай хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшадһаа.

Упханов Анатолий Доржиевич — Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунис Союзай Улаан-Үдын городской организациһаа.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь И. ЧЕРНЯКОВ.

Улаан-Үдэ хото, Соведүүдэй байшан.
1977 оной апрелиин 20.

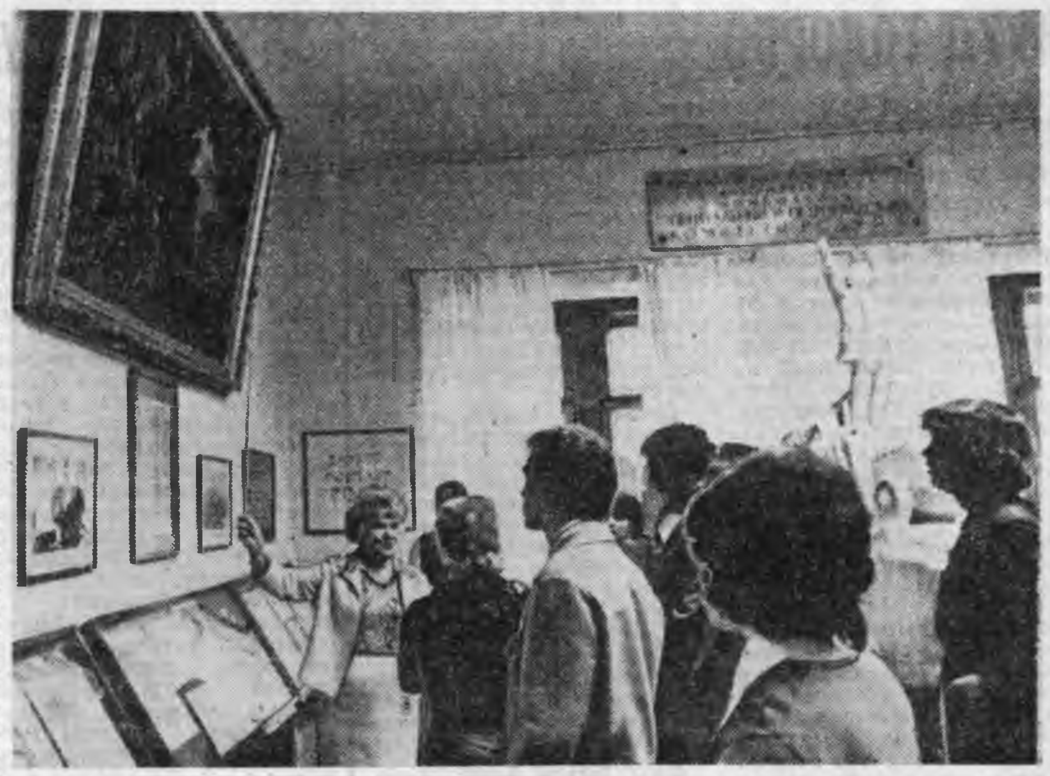

В. И. ЛЕНИНЭЙ ТҮРЭҺӨӨР 107 ЖЭЛЭЙ ОЙДО

ЛЕНИНГРАД. В. И. Ленин эмиграциһаа 1917 оной апрелиин 3-най үдэшэ орон Петроград бусажа ерээ һэн. Хүдэлмэришэд, солдадууд болон матросууд Финляндска вокзал дээрэ тэрэниие баяр баясхалантайгаар угтаһан байгаа. Өөрсэ янзын булад трибуна — броневик дээрэ гаража, В. И. Ленин үгэ хэлэхэдээ, «Социалис революци мандаха болтогой!» гэһэн дүлэтэ уряагаар дүүргэһэн. Ленинэй ханинар, нүхэдүүд, большевигүүдэй ЦК-гай болон ЦК-гай гэшүүд тэрэнэй ерэхын урда тээ эндэ суглараад байба. Владимир Ильич партиин бэелүүлжэ байһан, саашадаашье бэелүүлхэ зорилгонуудые найруулан хэлэбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Агууехэ Октябриин социалис революциин Гүрэнэй музей соо «Апрелиин тезисүүдтэ» зорюулагдажа табигдаһан зүйлнүүдые хүн зон харана.

ТАСС-ай фотохронико.

Соведүүдэй хүдэлмэри

ПУТАДУУДАЙ ОСТНУУД

шадай депутадуудай сомоной Соведэй газар дээрэ Бодон- мал шахан таргалуул- оршодог юм. Ма- жэлгэ, түл абалгын байһаниие хинан дутагдалнуудыень усадхаха хэмжээ далда үнгэрһэн ху- соо сомоной Совет гол хандуулаа гээшэ. путадуудай постнуу- лмэри тушаа тогтон эй ха.

туудай совхозой 1- делени болохо Хонхо- айхид үнеэдые зү- рууһалжа, түл аба- 2-дохи отделе- лохо Шанага ню- мал шахан таргалуу- Харин Амгаланта хонид үсхэбэрилэг- гэжэ совхозой үй- эдэ гурбан шиид- участогуудта депута- постнууд үбэлжэлгын байгуулагдаһан юм. участогта 3 депу- бүрндэһэн постые депутат, механиза- М. Сукнев томилог- гаа. Малшан, депу- Д. Данзанов мал ша- баазада байгуулагда- путадуудай постые на. Хони үсхэбэрил- галантын бригадада дэһэн депутадуудай үдэлмэриие хонишон Е. Ц. Цырендоржи- тэлбэрилнэ.

жэлгын үедэ депута- постнууд малшадай хэрэг һайжаруулха гол тойгоор хүдэлөө гээ- Малшад, хонишодой журам хэр сахидаг ние, харууһанда, мүн анда байһан малай хэр эдеэлүүлэгдэ- лагдадагые, үбһэ тэ- зүбөөр хубаари- аг байһые постын гэ- ходо шалгажа байгаа. малай түл абалгын шантаяа хурьгадай, тоо бүридхэл ходо жа байһан. Үшөө малшадай ажаһууда- лэмжэнүүдые хан- мүн культурна ба ме- эрилтэнүүдыень гэхэ мэтэ олон тоо- асуудалнууд депу- постнуудай анхарал доро байгаа. Депутадууд үбэлжэлгын үедэ олохон дутуу дуһдануудые элирүүлжэ, тэдэниие өөһэдынгөө хүсөөр байра дээрэнь усадхаха хэмжээ абадаг байгаа. Үгышье һаа, совхозой хүтэлбэрилэгшэдтэ түргэн дуулгажа, хэмжээ абхуулдаг һэн. Тингэжэ урдаа табиһан эдэ зорилгонуудаа депутадуудай постнууд нилээд һайнаар дүүргээ гэжэ тэмдэглэлтэй. Энэншье ойлгосотой. Юуб гэхэдэ, постнуудай гэшүүд нэн түрүүлэн ажалай түрүүшүүл, тиимэһээ малшадай хүдэлмэридэ ушардаг дутуу дундануудые һайнаар мэдэдэг хүнүүд бшуу.

Жэшээнь, депутат М. М. Сукнев ажахын эрхим бэрхэ механизаторнуудай нэгэн юм. Тэрэ хабарай тарилгаһаа эхилээд, намар орой болотор тракторта хүдэлжэ, хамта хүдэлдэг нүхэдтөө эршэтэ ажалай үльгэр жэшээ харуулна. Үбэлжэлгын эхилхэдэ нүхэр Сукнев тэжээл бүйлуулдаг цехтэ хүдэлжэ эхилээ һэн. Эндэ хүдэлжэ байтарнь отделениин хүтэлбэрилэгшэд оролдосотой бэрхэ энэ нүхэртэ һула шадалтай мал харууһалхыень дурадхаһан юм. Мүнөө депутат Сукнев үхэрнүүдые харууһална. Ажал хэрэгтээ шударгы бэрхэ, хододоо түрүү зэргэдэ ябадаг хүн хамта хүдэлдэг нүхэдтөө эрилтэ хэхэ дүүрэн эрхэтэй байна ха юм.

Депутадуудай постнуудые хүтэлжэ байһан малшан Д. Д. Данзанов, хонишон Е. Ц. Цырендоржиева гэгшэд баһал урагшаа һанаатай нютагайнгаа зоной дунда хүндэтэй хүнүүд юм. Эдэ нүхэдэй хүтэлбэрилжэ байһан постнуудай гэшүүдэй шадамар бэрхээр хүдэлһэнэй ашаар Бодонгуудай совхоз гүрэндэ мяха худалдаха нэгэдэхи кварталайнгаа түсэб амжалтатайгаар дүүргэв. Жэшээнь, совхознай гүрэндэ 1000 центнер мяха худалдаха түсэбэйнгөө дүүргэлтые 1275 центнертэ хүргэһэн байна. Совхоз бүхыдөө хурьга абаха түсэбөө мүн лэ үлүүлэн дүүргэв. 100 хониной бүриһөө 85 хурьга абаха гэжэ түсэблэһэн байгаа һаа, зууһаа 90 хурьган абтаа.

Совхоздомнай хүдөө ажахын продукци үйлэдбэрилхэ нэгэдэхи кварталай түсэбэй амжалтатайгаар дүүргэгдэһэндэ манай сомоной Соведэй депутадуудай постнуудай оруулһан хубитые, тэдэнэй аша габьяаень тэмдэглэмээр.

Д. ТОГОШЕЕВ,
Ажалшадай депутадуудай Шанагын сомоной Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ.
Бэшүүрэй аймаг.

„Буряад үнэндэ" бэшэһэнэй һүүлээр

«ХЭЗЭЭ ҺАЙН КЛУБТАЙ БОЛОХОБИБДИ?»

Уншагша Ж. Будажаповай бэшэгэй мүрөөр иимэ гаршагтай корреспонденци манай газетын апрелиин 5-най номерто толилогдоһон байгаа. Тэндэ Мухар-Шэбэрэй аймагай «Одон» совхозой түб Хүсөөтэ тосхоной клуб хуушаранхай, тэрэнь олон жэлэй туршада заһабарилагданагүй. Мүн шэнэ клуб бариха тухай хөөрэлдөөн үнинэй болодог. Теэд тэрэнь хүсэндөө хүргэгдэнэгүй гэжэ корреспонденци соо хэлэгдээ һэн.

Хүсөөтэ тосхоной хүн зониие ойрын жэлнүүдтэ шэнэ клубтай болгохо ямар арга боломжо бии гээшэб гэжэ республикын хүдөө ажахын болон культурын министерствэнүүдтэ манай редакци хандаһан байна.

«Одон» совхозой түб Хүсөөтэ тосхондо шэнэ клуб бариха шухала байһан тушаа «Буряад үнэн» газетэдэ бэшэгдэһэн статьяае Буряадай Хүдөө ажахын министерство зүб гэжэ тоолоно.

1976 ондо энэ тосхондо дунда һургуулиин байшан болон үйлэдбэриин бусад хэдэн барилганууд бодхоогдоо.

— Арбадахи табан жэл соо эндэ шэнэ клуб баригдажа. ашаглалгада оруулагдаха юм. Түбхын түрүүн совхозой дирекци хуушан клубаа заһабарилха, гуримтай болгохо ёһотой», — гэжэ республикын хүдөө ажахын министрэй орлогшо Г. П. Тюменцев мэдээсэбэ.

— Хүсөөтэ тосхондо клуб бариха гэжэ Хүдөө ажахын министерство түсэбтөө оруулһан тухайгаа манда мэдээсээ, — гээд, республикын культурын министрэй орлогшо А. М. Герштейн манай редакцида мэдээсэнэ.

АРХАНГЕЛЬСКА ОБЛАСТЬ. Ненецкэ национальна округой «Нарьяна-Ты», Выучейскэ нэрэмжэтэ, «Харп», СССР-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ колхозууд тухай һураг суу холуур таранхай юм. Эдэ ажахынууд гүрэндэ худалдаһан орын мяха, загаһа, «зөөлэн алтые» гүрэндэ ехээр худалдана. Мүн эдэ колхозуудта арһаар хубсаһа, гутал оёхо хэрэг үргэнөөр эмхидхэгдэнхэй.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) Лукерья Жданова Мария Талеева хоёр оёхо гуталнуудые хаража байна.

ТАСС-ай фотохронико.

НОМОЙ ШЭНЖЭЛЭЛ

«АЛТАРГАНА»

Ажабайдалые һайн мэдэхэ хүнэй бэшэһэн ном баримта жэшээгээр баян, удхаараа һонин байдаг гэжэ мэдээжэ. Бадма-Базар Намсарайн гэгшын үхибүүдтэ зорюулагдаһан «Алтаргана» гэжэ ном Буряадай номой хэблэлээр барлагдан гараа. Номой автор 45 жэлэй туршада һургуулида буряад хэлэ, литература зааһаа. Хүмүүжүүлэгшэ хадаа үхибүүдэй һанал бодолые, хүсэл эрмэлзэлые хүсэд «уншажа», тэдэнэй нюдөөр тойроод боложо байһан юумэ сэгнэжэ һуранхай, айхабтар ехэ дүй дүршэлтэй.

Бадма-Базар Намсараевич буряад хэлэнэй дороо оёоргүй, дээрээ хабхаггүй гүн гүнзэгы баялигые арьбадхалсаха хэрэгтэ бүхы хүсэ шадалаа зорюулдаг. Аха нүхэрнай арадай аман үгын дээжэ болохо оньһон үгэ, таабари болон онтохонуудые эсэшэ сусашагүйгөөр сутлуулжа, сэгнэшэгүй ехэ ажал хэжэ байдаг. Энэ ехэ дурлалаа, һурагшадтаа дамжуулжа, түрэл хэлэндээ, түрэһэн дайдадаа улам дуратай болгодог габьяатай.

Дээрэ дурсагдааша «Алтаргана» гэжэ ном хэдэн рассказуудһаа бүридэнэ. Бүхы шахуу рассказууд соонь эдиршүүлэй мэдэсэеэ үргэдхэхөөр, һургаал заабари болохоор юумэ бии. Тиихэдээ уран арга шадамар бэрхээр хэрэглэн, һургаал боломоор юумые һөөл зохидоор, эдир уншагшын сэдьхэлдэ хадуугдахаар автор хэлэнэ.

Түрүүшын рассказ соо һургуулиин үхибүүд Галдан Норжомо хоёр эжынгээ түрэһэн үдэртэ радиогоор дуу дамжуулхыень захиһан байгаа. «Ара газарта ургадаг асатай эшэтэй алтаргана» гэһэн дуунай соностохоһо, нагаса абань ган гасуурта хатадаггүй гайхамшаг ургамал тухай хөөрэжэ, эмтэй домтой байһыень ойлгуулна. «Арад зон алтаргана тухай миин хии хооһоор дуулаагүй бшуу даа», — гэжэ тэрэ хүүгэдтэ хэлэнэ. Нээрээшье, алтаргана тухай, аба, эжы тухай энэ дуун ажабайдалһаа үндэһэтэй.

«Һуршын үдэн» гэжэ рассказ соо буряад зоной һайхан ёһо заншалнууд магтан түүрээгдэнэ. Табадахи класс эрхимээр дүүргэһэн Баяр хүбүүн ваншалта зунай һайндэр — һур харбаанда абатаяа ошолсожо, бүхы юумэн нэгэ тиимэ урдынхиһаа ондоохоноор үзэжэ ерээ бэлэй. Юуб гэхэдэ, Дашабал ахайнь һуршын эгээл дүмэхэ газарынь болохо үдэ яажа олоһоноо хөөрөө. Энэнь шубуудай хаан гэгдэдэг бүргэдэй үдэн байшоо. «Арадай ёһо заншалда багаханшье юумэн гүн гүнзэгы удхатай байдаг», — гэжэ ахань хэлээ. Һур харбалга, мори урилдаан, бүхэ барилдаан гээшэ эрын гурбан наадан гэжэ тоологдодог. Он жэлэй ошохо тума энэ һайн һайхан наадан мартагдаха бэшэ, харин бүри хүгжөөгдэн һалбарха зэргэтэй гэжэ тодорхойлогдон хэлэгдэнэ.

Эрэлхэг зориг хүмүүжүүлхэ зорилготойгоор аймхай Абидын нэгэ ушаралта ябадал тухай хөөрэгдэнэ. Тэрэ томо хара нохойһоо айжа, нүхэрөө орхёод гүйшэһэн байгаа. Тиигэбэшье өөрыгөө буруушаажа, дахяад хэзээдэшье туниарихагүй тухайгаа нүхэртөө мэдүүлнэ. Өөһэдынгөө алдууе мэдэрхэ гээшэ баһал ехэ хэрэг ха юм.

«Хүбэнэг сагаан сэсэг» гэһэн рассказ соо үхибүүнэй өөрсэ янзаар түби дэлхэйе шэртэн харадагынь, тэрэнэй гайхал зураглагдана. Сонхын шэл дээрэ ямар эди шэдитэн гоё һайхан угалзатай, сагаан хюруу үнгэтэй ургамал зурааб? Юундэ Хэн? Хайшан гээд? гэһэн асуудалнуудай зай забһаргүй бии боложол байдаг хаһа ха юм. Мүнөө Жабар-Үбгэн иимэ угалзануудые хээлээ. Дулаан сагай ерэхэдэ, үнгэтэ шэрэнүүд хэрэглэгдэхэл. Аюуша сэсэгүүдые зураха...

Эдир үетэнэй ухаан бодолой һубаряа, байгуулта үнэншэмөөр харуулхын тула уран зохёолшо Сэсэгмаагай тэмдэглэлнүүдые хэрэглэнэ. Наймадахи класста һурадаг энэ басаган Ножын нуурай үзэсхэлэн һайханиие бэшэнэ. «Байгаалиин эсэшэ сусашагүй дархан байһыень гайхадагби» гэжэ басаган тобшолол хэнэ. Үлгы-Шулуун, Тогоон-Шулуун, Үхэр-Шулуун түхэл хэлбэреэрээ тааруулагдан, нэрээ абаа ха юм. Дэбтэрээ саашань ирахадаа: «Мүнөөнэй һурагша хадаа ород, буряад хэлэнүүдые адли тэгшээр шудалжа, эрдэм мэдэсээ дээшэлүүлхэ зэргэтэй» гэһэн мүрнүүдые уншаба. Һанаад үзэхэдөө, олон лэ номуудые хоёр хэлэн дээрэ уншаһан байна.

Автор һалан муухай ябадал шүүмжэлхын тула «Дэбтэрэй гомдол» гэһэн багахан рассказ соогоо тааруу зохид монологой формо хэрэглэнэ. «Би Алас-Дурна зүгэй саарһанай фабрикада мүн бэеэ бэелжэ мүндэлөөб», — гэжэ Дэбтэр хөөрөөгөө эхилнэ. Үдэр хоногой ошохо тума тэрэ тооһо шоройдо худхаржа, Марханов Жотой зээнэйнгээ абаһан «хоёр» гэһэн сэгнэлтэ арай гэжэ даажа ябаһандаа гомдоно.

«Хангирдаггүй гутал», «Далын хууладаһан», «Утаашань гү, али хүндэлөөшэнь гү?» гэхэ мэтэ бишыхан зохёолнууд сэсэн шог удхатай. «Агын далан худал» гэжэ фантазиин зүйлтэй зохёолой геройн ябадалнуудые һонирхон уншахаар.

Хэлэнэй талаар тэмдэглэхэ болоо һаа, Б. Намсарайн гэгшын рассказууд уран хэлээр бэшээтэй, геройнуудайнь образ тон элеэр, тодоор гаргагдана. Жэшээнь, «Тахяануудай тулалдаан» соонооо нэгэ мэдүүлэл абажа харая: «Тэрэ һамбаандань тугаарай шууяанай эхи татагша хоёо хүйхэр дальбараа үни заяанда эбтээ оронхой, үрмэдэһэнэй оёороор наадажа ябаа һэн». Хөөрхэн хоёр дальбараа нюдэндэ үзэгдэхэдэл гэнэ.

Үхибүүдэй үзэл бодол, абари зан һайса мэдэдэг, уран зохёолшын бэлигтэй үнинэй багша Бадма-Базар Намсараевич Намсарайн хүүгэдтэ зорюулһан үнөөшье олон номуудые бэшэжэ, эдир уншагшадаа баясуулха бэзэ гэжэ хүлеэнэбди.

Г. БАЗАРЖАПОВА.

АЖАЛАЙ ҺАЙНДЭР

СОФИ. В. И. Ленинэй түрэһөөр 107 жэлэй ойдо зорюулагдаһан субботник Болгарида политическэ ба ажалай ехэ дэбжэлтын оршон байдалда үнгэрбэ. Кремиковско металуургическа комбинадай 22 мянган хүдэлмэришэн энэ үдэр субботнигто гаража ажаллаһан байна. 2,5 миллион лев сэнтэй промышленна продукци эндэ үйлэдбэрилэгдөө. Болгариин хүдэлмэришэд болон совет мэргэжэлтэд мартенэй пеэшэнүүдэй дэргэдэ хани барисаанай ажалай вахтада жагсаба. Эдэнэр 4,3 мянган тонно булад хайлуулаа.

Үнгэтэ металлнуудые хайлуулдаг Д. Ганевай нэрэмжэтэ комбинадай коллектив үдэрэйнгөө даабарие 170 процентээр дүүргэбэ.

Һуурин тосхонуудые, хото городуудые болбосон түхэлтэй болголгодо, модо һөөгүүдые һуулгалгада, транспортна барилгада олон зон ажаллаһан байна.

УЛААН-БААТАР. Монголой ниислэл хото улаан тугуудаар далбан намилзаба. Улаан-Баатарай олон арбаад мянган хүн В. И. Ленинэй түрэһөөр 107 жэлэй, Агууехэ Октябриин 60 жэлэй ойдо зорюулагдаһан коммунис субботнигто хабаадаа.

Олон мянгаад хүн ажал дээрээ шэн габьяатайгаар хүдэлөө. Ажалай эгээл үндэр бүтээсэ туйлаха, эрхим шанартай продукци гаргаха гэжэ уряалһан хүдэлмэришэдэй районой коммунистнуудай уряае бүхы ороной хүнүүд үргэнөөр дэмжэһэн байна.

Монголой ниислэл хотын түбтэ баригдажа байһан В. И. Ленинэй музейн барилга дээрэ хэдэн зуугаад хүдэлмэришэн, алба хаагша үүсхэл эдэбхи ехэтэйгээр ажаллаба.

400 предприятиин, организациин хүдэлмэришэд ажалай һайндэртэ хабаадаа гэжэ субботник үнгэргэхэ штабһаа ТАСС-ай корреспондентдэ мэдээсэбэ.

Дархан, Эрдэнэт, Чойбалсан ба ороной бусад аймагуудта болоһон коммунис субботнигууд габшагай ажалаар тэмдэглэгдээ.

ВЬЕНТЬЯН. Лаосой залуушуулай арадай-революционно союзай ЦК-гай ба тэрэнэй городской комитедэй үүсхэлээр Вьентьянда үнгэргэгдэһэн коммунис субботник Лаосой ба Советскэ Союзай залуушуулай эбдэршэгүй хани барисаанай, һаналаа нэгэдэлгын толотомо жагсаал болобо.

«Коммунис субботнигто ехэ үүсхэл эдэбхитэйгээр хабаадажа байнабди, — гэжэ механическа мастерскойн залуу хүдэлмэришэн Кхамсинг ТАСС-ай корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө хэлэбэ. — Шэнэ хамтын ажалай энэ арга нүхэсэл Лаосто улам үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэжэ байна. Манай орон дотор хаа хаанагүй дэлгэрһэн энэ үүсхэл Лаосой урда табигдаһан зорилгонуудые бүри амжалтатайгаар шиидхэхэ арга олгохо юм».

(ТАСС).

С. Цырендоржиев
Дуунай шэди
рассказ

талжэлэл. **Эхининь 19-нэй, 20-ной но-** рдта).

Мүнөө дүшэ наһа хү- Дугар бригадирай һаа, ардагар жаахан, хүрэжэ ябаһан ами- бүрхэг һүни гэртэнь һэм. Теэд тэрэ үе- ээхитэй жэшэхээр юм даа. Дайн һаял байгаа. Балшар ба- үхибүүд колхозойнгоо хабаадажа эхилдэг бидэнэр гар ха- һүниин моришод ябагша һэмдн...

хараанаар гэр тээшээ Далантай харгы нойтон, үе болоод дайралдана. үбһэн дүрэнхэтэй нэбтэ норожо, хүл- шагтагалһандал болошобо. Харгын хэбтэһэн нүүлэ шархияа тай- бусалгандаа абахаар Баруун талаарни хара ой, зүүгээрни Хү- гол зубшаһан һөөг түглыл- сабшалан дээгүүр үһан сайбайна. Хараа байса тойрооод хаб харанхы болошобо. Амияа дарахын тэдыдэ гэдэргээ эрьежэ харабаб. Аяар холо агаарта мэтэ түүдэбшымнай гал улаабхилна. Тэндэ галай халуун ольһондо нюрга, гэдэһээ шаража, элдэб эсын айдаһатайшье, хүхюуншье хөөрэлдөө дэлгэжэ нүхэдни һууна ёһотой. Нам тухай хэниишье һанаата болоногүйл даа. Магад, Тэнтүү... Түүдэбшынгээ гал хараһан зандаа зогсоноб. Али эртэ дээрэнь бусалтай гү? Теэд ямар шалтаг олохобши? Яндан аймхай амитан гүүлэнхаар, яһаа хухарбал холо дээрэ ха юм.

Уһатаһан нюдэеэ аршаад, хооһон түйсэтэй туулмагаа зүүн мүр дээгүүрээ хаяад, шнидэнгеэр гэшхэлбэб. Уһа шэнгэшэһэн харгын халтирхай гээшэнь. Арба-тарба модотой Хүлэрэгтын хушуунда хүрэжэ ерэбэб. Добо газар хадаа харгынь шулуулиг, элһэлиг. Хүнгэхэнөөр гүйн оройдонь гарашабаб. Гэдэргээ эрьехэдэм, түүдэбшэмнай далда орошонхой байба. Гансаарханаа һүниин харанхыда үлэһэнөө досооһоо жэхын мэдэрбэб.

Хүлэрэгтын хушуунһаа саашаа Харгааһатын тала эхилшэдэг. Һүрөөтэйгөөр хүүегшэ ой арадамни, зүгөөр олохон хүниие төөрюулһэн Харгааһатын тала — урдамни.

Эсэһэндээ зүрхэмни тангалайдам туласа бүмбэлзэнэгүй, ангаха болотороо халуудаһанһаа хоолоймни хатанагүй. Тад ондоо ушарһаа... Ушарынь гэбэл, Харгааһатын талын эзэн. Мэдээ орохоһоо хойшо энээн тухай дууладагби. «Хазаар моритой, гал нюдэтэй» гэжэ тэрээн тухай зариман хэлсэдэг. Нүгөөдүүлынь: «Хохимой яһан толгойтой, сагаан бүд нэхүүргэтэй», — гэдэг. Алинииншье бол, адлил аймшагтайл. Нүгэлтэй амитан заатагүй тэрэнэй гарта ородог гэжэ дуулаһанби. Харин минии энээхэн арбаад наһан соогоо алаһан хюдаһан юумэмни һөөл олон. Хорхой шумуулыешье бү тоолоё. Хэды олон хулгана, зумбараа, борбилоо алаа гээшэбиб! Нёдондо зун Бакшеев Ленька гэжэ ород хүбүүнтэй ангирай, зэрлиг нугаһадай уурхайһаа үндэгэнүүдыень абажа, манеэрхэ соо шанажа эдижэрхёо һэмди. Ангир шубуун ганганан уйлаа, дээгүүрнай ниидэн хараал табяа һэн. Намарынь хүгшэн эжымни хэлээ һэн:

— Урда нуураймнай эжэл хоёр ангир мүльһэнэй хүрэтэр дальбараануудаа тэнжээжэ, далижуулжа зобобо даа, хөөрхэд. Үйлэ муутай хүн түрүүшынь үндэгэ хулуугаа хаш. Ангир шубуунай хараал аймшагтай юм даа.

— Тэрэ хулууһан хүн яахаб? — гэжэ асуугааб.

— Һайн ябахагүй даа тэрэ хүн....

— Ородшье һаа гү, эжы.

— Ородууд ондоо мүргэлтэй зон...

— Тиимэ хадаа ородуудай үндэгэ хулууходань хамаагүй гү?

— Дэлхэйн амитан бүхэн хайратай, — гэжэ хүгшэн эжы сэхэ харюуһаа зайлаба.

— Ангирай үндэгэ ородууд эдеэ һаа, нүгэл абахагүй гү, эжы?

— Хашартай саашаа. Холо боло, носоргонодол аһаад һалахагүй, холо боло гэнэб, маанияа уншахам. Ши тэрэ үндэгэ эдеэ бэшэ ха юмши, яатараа һанаагаа зобонош...

Би шууд лэ хэлэжэрхин алдаад, сохюулхаһаа айгаад, бэеэ бариа һэм. Халаг, тиихэдэл һэм бэээ! Мүнөө иигэжэ зобожо ябахагүй һэм.

Тэмгэ харанхы. Юумэ мүргэжэрхихэгүйн тула гараа урдаа барииаб. Хүлөөрөө тэмтэрэн, харгынгаа далан алдахагүйе оролдоноб. Харгааһата элһэлиг хүрьһэтэй тала юм. Тиимэһээ мүртэй ногоон ургадаггүй. Хони, ямаад лэ бэлшэдэг. Бороотой жэлдэ һнирэгэр хяаг харбадаг.

Айдаһаяа дарахын тула дуу дуулаад туршабаб. Дэмы. Һөөлдэшэһэн хоолойһоом хахир абяан хорд гээд, аялга бэшэ, харин һугшараан гарашаба. Уйланашьегүйб, зүгөөр дуулажа шадахагүй байбаб. Баһа теэд шангаар дуулахын аргагүй бшуу. Үнөөхи муухаймни дуулажархибал, саб шүүрэжэрхихэ юм бэшэ гү?.. Маани уншабал, досоом хүнгэрхэ бэлэй, теэд «ом маанииһаа» ондоо уншалга мэдэхэгүйб. Хүгшэн эжы сээжэлдүүлхэ гэжэ хэды оролдодог бэ! Уймарни ехэдэжэ, арсагша һэм, тэрьедэгшэ һэм. «Большевик, улаан командир баабайтай хүбүүн аад, бурханда һүзэглэбэл, бузар булай амитан гүүлэхэлби, абынгаа нэрэ доройтуулхалби» гэжэ һанадаг байгааб. Үшөө пионертэ орохо наһамни дүтэлөө. «Ногоон дара эхые» бүри багадаа дабжаганаса уншажархидаг бэлэйб. Мүнөө мартааб. Ай даа, эжымни, үгыетнай дуулаагүйдөө иимэ муухай тамада орошоод ябанаб. Эжын үгэ дуулаагүй — энэмнай дари дээрэ дабһан — мүн нүгэлдэ нэмэри болонол...

Али гэгээ оротор, харгын далан дээрэ һуултай гү? Һуубаб. Нойтон газар нюрга руум хүйтэ даалгаад, уданшьегүй дааража эхилбэб. Зунай һүни зуураажа үхэнхаар, ябаһамни дээрэ. «Хэбтэһэн хүн хээли алдадаг, ябаһан хүн яһа зуудаг» гэжэ эжымни ойлгуулдаг. Зүб даа, харгыгаа нэгэн-хоёршье алхамаар хорооохоһоо үлүү юумэн үгы.

Наран юундэ ородог юм? Харанхы хэндэ хэрэгтэй юм? Шүдхэр, ороолонгуудһаа бэшэ, хэндэ хэрэгтэй байхаб даа. Дайда дэлхэйн дала мянган сабдагуудай дуран зоргон соогоо намшуу зониие зобоохын, һүнэһыень абаашахын түлөө һүни ерэдэг ха. Ваанчиг нүхэрни шүдхэр хараһан тухайгаа хөөрөө бэлэй. Тиигээд тэрэ хөөрөөень һанаандаа оруулан алхалнаб.

— Хаана хараабши? — гэжэ ехэтэ гайхаа һэм.

— Булагай гүүртын наанахи хуһан соо.

— Һүни гү?

— Һүни, а-һаа,

— Гансаараа хараа гүш?

— А-һаа.

— Тэндэ һүни юундэ ошоо хүмши?

— Баабай намайе эжыһээм буляаха гэжэ ерээ хаям. Һогтуу... Би тэрьелээб.

— Тиигээд шүдхэр харажархёо гүш?

— А-һаа, — гээд. Ваанчиг балай тоогоошогүй болон, нямнин-баабай зуужархёод, тэнгэри өөдэ харан хэбтэбэ.

Би тэсэжэ ядаад, гарһаань угзарбаб:

— Юугээ бүдүүрхээ хүмши! Хараа һаа, хөөрыш даа. Шүдхэр ямар бэ? Айхаар гү?

— Бараг даа. Үхэһэн хүн түрэлөө оложо ядахадаа, шүдхэр болодог гэлсэгшэ гүбэ. Шүдхэр хүндэ хоро хэдэггүй. Би оройдоошье, энэнэйшье тухайгаар залд гээгүйб, — гээд Ваанчиг хюмһанайнгаа харые харуулба.

— Ямар юумэн ябанаб? Худалаар хэлэнэ гүш даа? — гэжэ би маргангяар, үнэншэжэ ядангяар дуугарбаб.

— Тииһээр араг яһан. Саб сагаан. Хохимой тархи. Аман, хамарайнь һуурида амхагар нүхэнүүд, нюдэнэйнь улхархай сооһоо хүхэ дүлэн сасарна. Шүдэнүүдынь ирзайлдашанхай. Үшөө ямар гээшэ һэм даа, байза... Аа, арбагуур сагаан үһэниинь хиидэнэ. Тиигээд тэрэ газар дээгүүр холо-холо алхан хиидэнэ.

— Газар гэшхэхэнь дуулдана гү, Ваанчиг?

— Үгэй һамарһан шэнгеэр хажуугаарни үнгэршоо.

— Шам руу хараа гү?

— Би һалаабша харуулаад хэбтээб. Тэрэ хохимой тархинь нам руу хазагад гэһэн аад...

— Ши сохом худалаар хэлэнэш, — гэн, би өөрөө шүдхэр хараагүйгөө шаналан, үнэншэбэгүйб.

— Үнэншөөгүй һаа, Булагай хуһан соо ошожо хоныш, — гээд Ваанчигни тэнгэриин уудамда хэлбэлзэгшэ будан сагаан үүлэ шэртэшоо һэн.

Би зүрхэлөөгүй һэм...

Аалиханаршье һаа, урагшаал дабшажа ябанаб. Муу юумэ бодоходоо, нюрга руумни хүйтэ даана, досоом ямар бэ даа хооһон, аягүй, жинраггүй болоодхино. Дугар бригадирай Намсалмаае һамга абаагүй һаань, Ваанчиг маанадаар үбһэндэ ябаха һэн. Тэрэ гансаарайем табихагүй һэн. Мүнөөл хоюулан хөөрэлдэжэ, хүхилдэжэ ябаха бэлэйбди. Тэрэ тэнзэгэр Намсалмаа намайе Ваанчигай нүхэр гэжэ хоролходог. Яба хоролхог, шоо үзэг. Халаахайгаар хайруулааб. Иигээд бүгшэм халуун үдэрнүүд болохо. Тиихэдэл Намсалмаа үйлэ маанияа үзэхэ даа. Хамаг өөхэниинь хайлахаяа, аминиинь хаагдахаяа һанаад, Хүлэрэгтын голой сүнхээг соо ошожо һуудаг. Би боролжын саагуур маряажа ерээд лэ, хубсаһыень нюужархихаб. Шараа нюсэгэн Намсалмаа яагша ааб?

Энэ бодолһоо досоом нэгэ бага һэгээ орожо, урматай гэшхэлбэб. Тойроод үнөөхил дүлии байгаали. Холо саана нохойшье хусахаяа, бэлшээридэ табигдаһан мориншье турьяхаяа янаб даа...

...Ехэ добуун дүтэлбэ. Энэ эгээл аймшагтай газар. Добуунай оройдо һаглайжа һуудаг ганса нарһанай бүдүүн гэшүүһэндэ дүрбэн жэлэй саана зайгуул архиншан боожо үхэшэһэн гэлсэдэг. Тиимэ муухайгаар үхэһэн хүн заатагүй шүдхэр болоод, түрэлөө оложо ядан уйлажа, улижа ябадаг юм гэлсэдэг. Һүниндөө энэ багаар хүн гансаараа ябахаяа болинхой. «Тэрэ нарһан багта һүниин тэн багаар бишыхан үхибүүн бархирдаг, хүхэ гал дэбхэрэн гүйдэг» гэжэ хэлсэдэг.

Ехэ добуунай бооридо хүрэжэ ерэбэб. Амиды мэндэ арадань гаража абабал, һанаамни амарха, үхэлэй һабарһаа мултарха һэм. Ехэ добуун унтажа хэбтэһэн аймшагтай томо арьяатан мэтээр түглынэ...

(Түгэсхэлынь хожом гараха).

ХОТЫН ЧЕМПИОНУУД ТОДОРБО

Дүрэ буляалдалгын барилдаагаар Улаан-Үдэ хотын түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөн «Труд» бүлгэмэй спортын байшан соо боложо дүүрэбэ.

Спортын юhэн бүлгэмэй ба клубай 60 гаран барилдаашан республикынгаа ниислэл хотын чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө мүрысөө.

Борис Мухтыров, Габдулбар Галимов, Юрий Дугаров гэгшэд 62 килограммай шэгнүүртэн соохоо шалгаржа, түгэсхэлэй наадандa гараhан байна. Багшанарай институдай студентнэр Г. Галимов Ю. Дугаров хоёр Баргажанай аймагай Баян-Голой хүүгэдэй спортын hургуулида хүмүүжэжэ, барилдаанай нюусатай танилсаhан юм. Адлирхуу арга дүрэтэй hэн тула нэгэнииньшье мүхөөгөө үгтэхэгүй байха гэжэ сугларагшад досоогоо бодомжолбод. Тээд тэнсүү шанга тулалдаан болобогүй. Спортын мастерта кандидат Ю. Дугаров hулашаг бэлэдхэлтэй байжа, Г. Галимовта шүүгдэшөө. Тиигэжэ Г. Галимов Улаан-Үдын чемпион болобо. 11:4 тоотойгоор Дугаровые дилэhэн хүдөө ажахын техникумэй hурагша Б. Мухтыров хоёрдохи hуури эзэлээ.

Удаадахи шэгнүүртэ олон хүн, тэрэ тоодо спортын мастерта кандидадууд Гаврил Бардамов, Этигэл Эрдынеев. нэгэдэхи разрядтай бэрхэ барилдаашад сугларhан байгаа. Багшанарай институт дүүргэhэн залуу спортсмен Г. Бардамов эндэ илажа гараха байха гэжэ олонхид багсаамжалба. Тэрэ хэдэн хүниие дилээд, үнинэй бэрхэ барилдаашан Э. Эрдынеевтэй уулзахадаа бираагүй. «Динамо» бүлгэмэй тренер Э. Эрдынеев нүгөөдынгөө бүхы хараа бодолые уридшалан таагаад, барилдаанай гоё hайхан арга хэрэглэжэ, 13:3 тоотойгоор илаба. Энэ амжалтаараа урмашажа, тэрэ саашадаа бүри эдэбхитэй шангаар барилдажа, үшөө гурбан хүниие хэдэхэн минута соо нюргалдуулан хаяжархёо. hүүлшын тулалдаанда тэрэ «Труд» бүлгэмэй түлөөлэгшэ Е. Мантыковтай уулзаба. Еремейн доогуурнь шургажа, хүлдэнь орохые hанаашалхада, Этигэл нүгөөдэеэ ташаан дээрээ абахадаа, түрүү hуурида гараhан байна. Г. Бардамов — хоёрдохи, Е. Мантыков гурбадахи hуури эзэлээ.

74 килограмм. Түгэсхэлэй мүрысөөндэ хүдөө ажахын техникумэй түлөөлэгшэ Илья Зандаевтай барилдахадаа, 10:9 тоотойгоор илажа, Зүүн Сибириин технологическа институдай 1-дэхи курсын студент Виктор Дамбаев Улаан-Үдын чемпионой нэрэ зэргэдэ түрүүшынхиеэ хүртэбэ.

Бусад шэгнүүрнүүдтэ Андрей Сосоров («Забайкалец»), Виктор Дмитриев (БСХИ), Баатар Батуев (ВСТИ), спортын мастер Кирилл Балдаев, Валерий Прокорец (хоюулаа БГПИ-hээ), спортын мастернууд Владимир Вострецов (ВСТИ), Илья Гармаев (БГПИ) гэгшэд илаhан байна.

Г. Бардамов эгээл гоё hайхан арга дүрэтэй байhаннайнгаа түлөө тусхай шанда хүртөө.

Физкультура болон спортын городской комитедэй дипломуудаар, үнэтэ бэлэгүүдээр илагшад шагнагдаба.

Б-М. ЖИГЖИТОВ.

◆

ТҮРҮҮШЫН НААДАНАЙ ДҮН

Футбол

«А» классай хоёрдохи бүлэгэй футболистнуудай дунда түрүү hуури эзэлхын түлөө түрүүшын наадан үнгэргэгдэбэ. Наадандa хабаадаhан манай зонын футболистнуудай уулзалга Алас-Дурна зүгтэ, мүн Казахай ССР-эй хото городуудай стадионууд дээрэ болоhон байна. Түрүүшын нааданӑй дүн хаража үзэхэдэ, айлшаар ошоhон хоёр командын футболистнууд талмайн эзэдтэй ана-мана тулалдажа, шухала очконуудые абаhаар байба. Жэшээнь, Ангарскын «Ангара» командын футболистнууд Благовещенскын «Амурта» айлшаладхадаа, талмайн эзэдые 0:1 тоотойгоор шүүжэ, шухала хоёр очко өөртөө бэшүүлбэ. Хэнэйшье мэдэhээр, «Амур» командын футболистнууд зоно соогоо эрхим командануудай тоодо оролсогшо hэмнай. Тиихэдэ Шэтын «Локомотив» команда Рубцовск хотын футболистнуудтай 1:1 тоотойгоор тэнсэжэ, нэгэ очко бэшүүлээ. Энэнь Шэтын футболистнуудай урда жэлдэ «Советский спорт» газетэдэ гараhан шүүмжэлгэдэ харюу болоно ха.

Мүрысөөндэ хабаадаhан зонын 18 командануудай соохоо талмайн эзэд hайнаар наадажа гараа. Жэшээнь, Владивостогой «Луч» команда өөрынгөө стадион дээрэ Красноярскын «Автомобилист» командатай наадахадаа, айлшадаа 2:0 тоотойгоор шүүhэн байна. Мүн иимэ тоотойгоор Никольскиин «Горняк» Барнаулай «Динамые» илажа гараба. «Сэлэнгэ» команда Семипалатинскын «Спартагта» айлшалhан байгаа. Тиихэдээ манай футболистнууд талмайн эзэдтэ 4:1 тоотойгоор шүүгдээ.

Бусад командануудай наадан иимэ тоотойгоор дүүрээ: Целиноградай «Целинник» — Павлодарай «Трактор» — 1:0, Усть-Каменогорскын «Восток» — Эрхүүгэй команда — 1:0, Хабаровскын СКА — Братскын «Энергия» — 1:0, Карагандагай «Шахтёр» — Томскын «Торпедо — «Торпедо» — «Торпедо» — 1:0;

«Сэлэнгэ» командын футболистнууд ээлжээтэ уулзалгаяа «Восток» командатай үсэгэлдэр үнгэргөө.

Апрелиин 24-дэ манай командын футболистнууд Рубцовск хотын командатай тэдэнэй талмай дээрэ наадаад, нютагаа бусажа ерэхэ юм. Тиигээд майн 2-то Владивостогой «Луч» командатай өөhэдынгөө талмай дээрэ түрүүшынхиеэ наадаха болоно. Майн 6-да, 10-да өөрынгөө стадион дээрэ Благовещенскын «Амуртай», Хабаровскын СКА-тай уулзаад, Казахстанай командануудтай наадахаяа мордохо хараатай.

Улаан-Үдынгөө стадион дээрэ түрүүшынхиеэ наадахадаа, зонынгоо эрхим командануудтай уулзаха байhаниинь илангаяа hонирхолтой.

Манай корр.

БАГШАНАР МҮРЫС

Республикын багшанарай гурбадахи спартакиада Хяагта хотодо боложо дүүрэбэ. Мүрысөөндэ Сэлэнгын, Захааминай, Зэдын, Бэшүүрэй, Хяагтын аймагуудай командануд хабаадаа. Эдэнэр спортын табан зүйлөөр мүрысэhэн байгаа. Тус наадандa түрүү hуури эзэлэгшэдынь Улаан-Үдэ хотодо болохо түгэсхэлэй наадандa хабаадалсаха эрхэдэ хүртэхэ байба. Тиимэhээ команда бүхэнэй гэшүүд шадаал hаа, hайн амжалта туйлахын хойноhоо эрмэлзээ.

Хяагта хотын нэгэдэхи hургуулиин спортын зал соо волейбол, баскетболоор үнгэргэгдэhэн наада харахаар олон хүн сугларaa. Тиин волейболоор Сэлэнгын, Захааминай, Хяагтын аймагуудай багшанар эрхимлэжэ, түрүүшын гурбан hуури эзэлбэ.

Баскетболоор үнгэргэгдэhэн наадандa Сэлэнгын, Хяагтын аймагуудай командануд шалгараа. Столой теннисээр Захааминай, Хяагтын, Сэлэнгын аймагуудай команда эрхимлээ. Харин эхэнэрнүүдэй - дунд
жилова, Харламо
лаа Захаамин),
(Хяагта) гэгшэд
наадаба.

Аймагай соёлой с
шатараар үнгэргэг
лалдаанда Сэлэнгы
минай, Хяагтын ай
командануд түрүү
на. Эндэ Хяагтын
Баян-Булагай наймаi
hургуулиин багша Ф
жиханов хоёрдохи,
гын Алтаев нэгэд
дээрэ наадахадаа,
бэрхэ байба. Эхэ
дундаhаа Захаами
hэн Намжилова,
Бадмаева гэгшэд
хоёр hуури эзэлээ.

hүүлшын мүрыс
гаалса буудалгаар
олоной анхарал та
Сэлэнгын, Зэдын,
тын аймагуудай
дануд эрхимлэ
раа.

Спартакиадын ду
хада Сэлэнгын айма
манда эрхимлэжэ,
гын кубогта хүртэб

А. БАНЗАРАК

◆

„СПАРТАГАЙ" КОМАНДА ЭРХИМЛЭЭ

Республикын залуушуулай дунда эхилhэн спортын наадануд дүүрэхэ шатадаа оробо. Бүхэроссин спортын эдэ наадануудта хүнгэн аттикэ, hур харбалга, велосипедээр урилдалгын мүрысөөнүүд оруулагдаhан юм.

Үнгэрэгшэ долоон хоногой туршада спортын бүлгэмүүдэй дунда сагаалса буудалгаар мүрысөөн болоhон байна. Эндэ «Труд», «Спартак», «Буревестник», «Урожай», «Ажалай резервнүүдэй» командануд хабаадаhан байгаа.

Спортсменкэнүүд бага аматай буугаар хэбтээд, 50 метрэй зайhаа сагаалса буудаба. Эндэ «Спартак» бүлгэмэй Ирина Севергина абажа боломоор 600-hаа 576 очкотойгоор түрүү hуури эзэлээ. «Спартак» бүлгэмэй нүгөөдэ түлөөлэгшэ Николай Курдюков 573 очко абажа эрхимлэhэн байба.

Хоёрдохи ээлжээндэ команда бүхэнэй спортсменүүд «МВ-5» гэhэн упражнени гэхэ гү, али хэбтээд, баймгаар, үбдэг дээрэhээ 50 метрэй зайhаа 60 дахин сагаалса буудаhан байгаа. Эндэ «Спартак» бүлгэмэй түлөөлэгшэд Александр Рыжков — 525, Ирина Севергина 520 очкотойгоор түрүүлбэ.

Удаань спортсменүүд «МП-6», «МП-8» гэhэн упражнени гүйсэдхэбэ. Эндэ Улаан-Үдын 20-дохи дунда hургуулиин 9-дэхи классай hурагша Олег Перелыгин бусадhаа мэргэн байшоо. Тэрэ «МП-6» упражненеэр — 549, «МП-8» упражненеэр 565 очко абажа, түрүү hуурида гараа. Олег Перелыгин Эрхүү хотодо Сибирь болон Алас-Дурна зүгэй зонын түрүү hуури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэhэн мүрысөөндэ хоёрдохи hуури эзэлээ hэн.

«Гүйжэ ябаhан гахай» буудаhан спортсменүүд соохоо «Спартагай» Михаил Иргит эрхим байба. Тэрэ хори хорин hомоор хоёр удаа буудахадаа, дүн хамта 279 очко абаhан байгаа.

Бүхы табан упражнениин дүн гаргахада, «Спартак» бүлгэмэй команда түрүү hуури эзэлээ. Хоёрдохи hуурида «Урожай» бүлгэмэй команда гараhан байна. Мүрысөөндэ түрүү hуури эзэлhэн командануд спорткомитедэй диплом, бэлэгүүдтэ хүртөө. Мүрысөөндэ эрхимлэhэн «Спартак» бүлгэмэй команда Шэтэ хотодо үнгэргэгдэхэ зонын наадандa хабаадалсаха эрхэдэ хүртэбэ.

Н. ИВАНОВ.

ЕВРОПЫН ЧЕМПИОНАТ ҮРГЭЛЖЭЛhӨӨР

Шатараар командаараа Европын түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөн Москвагай «Крылья Советов» гэжэ спортын клубай байшан соо үнгэргэгдэжэ байна.

Дүрбэдэхи наадандa СССР-эй шатаршад Венгриин суглуулагдамал командатай уулзаба. Тиихэдэ нэгэдэхи хюлгэ дээрэ дэлхэйн чемпион Анатолий Карпов Венгриин суута гроссмейстер Лайош Портиштой наадахадаа, сугларагшадай hонирхол үүсхэhэн, анхарал татаhан байха юм. Хараар наадаhан А. Карпов эхинhээ хойшо шангаар добтолжо, 23-дахи ябадалдаа шүүгээ. 3:2 тоотойгоор СССР-эй шатаршад шүүжэ ябана. Бусад уулзалганууд иимээр дүүрэбэ: Югослави — Болгари 2,5:2,5 (3), Румыни — ФРГ — 3,5:1,5 (3), Великобритани — ЧССР — 2:2 (4).

Дүрбэн нааданӑй hүүлээр СССР-эй суглуулагдамал команда 21 очкотойгоор түрүү hуури эзэлжэ ябана (гурбан партинь хойшолуулагданхай). Эдэнэрhээ 4 очкогоор гээгдэhэн Венгриин шатаршад хоёрдохи hуурида гаранхай. Эдэнэр хойшолуулагдаhан мүн лэ гурбан партитай юм.

Болгариин суглуулагдамал командын ахалагша тренер, дэлхэйн олон чемпионуудтай уулзаhан, уласхоорондын мастер Олег Нейкирх ТАСС-ай корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө, энэ парти гансал минии бэшэ, зал соо сугларhан бүхы хүнүүдэй зүрхэ сэдьхэл хүдэлгэбэ гэжэ мэдүүлээ. «Карпов айхабтар бэрхээр наадана», — гэжэ тэрэ хэлэбэ.

ВЕНЭ ОШОХЫНГОО УРДА ТЭЭ

СССР-эй суглуулагдамал командын хоккеистнүүд дэлхэйн чемпионадта хабаадахаяа Венэ ошохынгоо урда тээ hүүлшын шалгалтын наадые Москвадахи ЦСКА-гай Спортын ордон соо «Крылья Советов» командатай үнгэргэбэ. Эдэнэр 5:3 тоотойгоор шүүгээ. СССР-эй суглуулагдамал командын гэшүүд Фетисов, Шалимов, Голиков, Сидельников гэгшэд «Крылья Советов» командын бүридэлдэ наадаhан байгаа.

Түрүүшын шатада Жлуктов тоо нээбэ. Забhарлалтын hүүлээр Лебедев болон Голиков Третьягай ворота руу хоёр шайба сохижо оруулаа. Удаань Михайлов нааданӑй тоое тэгшэлбэ. Гурбадахи шатада Балдерис, Фетисов, Бабинов, Шадрин гэгшэд шалгарhан байна.

ХОККЕЙН hОНИН

Венэдэ болохо дэлхэйн чемпионадта бэлдэн, Швециин хоккеистнүүд Чехословакиин хоёрдохи командатай уулзахадаа, 1:3 тоотойгоор шүүгдэшоо.

США-гай хокке
Европодо ерэжэ, б
наадануудые үнгэрг
удаада ФРГ-гэй су
дамал командада
тойгоор булигдаба.

Стэнлиин кубогта
хын түлөө мүрысө
гэлжэлhөөр. Хахад
лай мүрысөөндэ
түрүүшын команда
дорбо. Эдэмнай «
аль Канадиенс», «
Йорк Айлендерс»
манданууд болоно.
Сент-Луисай ба Бу
командануудые 4:0
гоор илаа. Тиигэжэ
энэ чемпионадта
суглуулагдамал ком
дээжэ үшөө хэдэн
истнүүдээр нэмээгд
гатай болобо.

(ТА

◆

ЗАНШАЛТА УРИЛДААН ЭХИЛХЭНЬ

«Буряад үнэн» газетын заншалта XXVIII эстафетэ байгша оной майн 2-то үнгэргэгдэхэнь. Хабар, зунай спортын наадануудай хаhын эхин — энэ заншалта урилдаан Агууехэ Октябриин 60 жэлэй ойдо, совет хэблэлэй үдэртэ зорюулагдана. Тиимэhээ эстафетэдэ олон тоото спортсменүүд хабаадалсаха.

Недондо жэлдэ үнгэргэгдэhэн урилдаанда хабаадагшад соохоо манай редакциин дамжуулгын кубогуудта 12 команда хүртөө hэн. Эдэнэрнай хэд бэ гэхэдэ, найман жэлэй hургуулинуудай дундаhаа Улаан-Үдын дүрбэдэхи hургуулиин хүбүүд, басагадай командануд шалгараа. Эдэнэр урдашье жэлнүүдтэ хэдэн удаа эрхимлэжэ, газетын кубок хэтэдээ хадагалжа ябахаар абаhан байха. Дунда hургуулинууд соохоо Улаан-Үдын аймагай Ехэ-Куналейн басагадай, Железнодорожно районой 65-дахи hургуулиин хүбүүдэй командануд үетэн нүхэдэйнгөө дундаhаа хурдан солбон байгаа hэн. Харин ГПТУ-нууд, техникумүүд, училищинууд соохоо 15-дахи ГПТУ-гай, индустриально-педагогическа техникумэй (басагад, хүбүүдэй) командануд шалгарhан байгаа. Институдуудай спортсменүүдэй дундаhаа Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институдай эхэнэрнүүд болон эрэшүүлэй командануд, үйлэдбэриин коллективүүд соохоо Загарайн аймагай Хандагатайн леспромхозой команда эрхимлэжэ, дамжуулгын кубогуудта хүртөө бэлэй.

Манай газетын байгша оной XXVIII эстафетэ Агууехэ Октябриин 60 жэлэй ойдо зорюулагдана. Тиимэhээ заншалта мүрысөөндэ хабаадаха республикымнай фабрика, заводуудай, леспромхозуудай хүдэлмэришэд, hургуули, техникум болон институдуудай hурагшад, студентнүүд олоороо хабаадажа, спортын энэ урилдаанда шэнэ амжалта туйлахые оролдохо, эрмэлзэхэ бэзэ.

Майн 2-ой үдэр үнгэргэгдэхэ урилдаанай маршрут недондо жэлэйхеэрээ үлөөгдөө. Мүрысөөн Соведүүдэй талмайhaa эхилээд, «50 лет Октября» проспектээр Ленинэй орденто ЛВРЗ-гэй хүдэлмэришэдэй соцгородой Комсомолой талмай хүрөөд, гэдэргээ бусахаар табигданхай.

Эстафетэдэ hайн бэлэдхэлтэй ерэхын тула спортын бүлгэмүүд, hургуулинууд болон предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд, тренерүүд эдэ үдэрнүүдтэ спортсменүүдээ hорихо, мүрысөөнүүдые үнгэргэхэ зэргэтэй. Энэ талаар хүдөөгэй, илангаяа хотын hургуулинууд hайн бэлэдхэлтэй байдаг. Энээндэ тээсгэн «Спартак» бүлгэмэй заншалта 11 километрэй зайда үнгэргэгдэhэн урилдаанда хабаадаhан спортсменүүд бэлэдхэл hайнтай байгаа hэн. Тиин «Буревестнигэй» бүлгэмэй спортсменүүд, зарим hургуулинуудай hурагшад эрхимлэжэ, энээндэ еhотойл гэршэ боложо үгэнэ. Мүн апрелиин 24-дэ Улаан-Үдэ — Тарбагатай — Улаан-Үдэ гэhэн 100 километрэй зайда заншалта урилдаан болохоор хүлеэгдэнэ. Урилдаанда хотын болон хүдөөгэй зарим предприяти, hургуулинуудай командануд хабаадаха. Мүрысөөндэ урид бэлдэhэн, hорео гараhан спортсменүүдэй манай газетын шанда хүртэхын түлөө түрүү hуури эзэлхэ байhандань найданабди.

Агууехэ Октябриин 60 жэлэй ойдо, мүн хэблэлэй үдэртэ зорюулагдаhан энэ жэлэй урилдаанда шалгарhан командануудта барюулагдаха редакциин тогтооhон дамжуулгын арбан дүрбэн, мүн урилдаанда олон спортсменүүдые табиhан коллективтэ барюулагдаха тусхай кубогууд эзэдээ хүлеэнэ.

Газетын заншалта эстафетэдэ хурдан солбон спортсменүүдээ олоорнь хабаадуулхын тула эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулха зэргэтэй.

Апрелиин 28-да үдэрэй 15 часhaa эстафетэ үнгэргэхэ эмхидхэлэй комитедэй ээлжээтэ зүблөөн спортын коллективүүдэй, hургуули, институдуудай, предприятинуудай түлөөлэгшэнэрэй хабаадалгатайгаар «Буряад үнэн» газетын редакцида болохо юм.

БУРЯАД ҮНЭН
ГАЗЕТЫН ЗАНШАЛТА
XXVIII ЭСТАФЕТЭ

Телефон телеграф радио
ХИЛЫН саанаhаа

ВАРШАВА

ГАЙХАМШАГТА ОЙН ХҮНДЭЛЭЛДЭ

ТАСС

Гайхамшагта үдэрые — ПНР-эй ба СССР-эй хоорондын хани барисаан, харилсаа холбоон ба нэгэ нэгэндээ туhалалсалга тухай түрүүшын договорто гар табигдаhаар 32 жэлэй ойе социалис Польшын ажалшад үргэнөөр, баяр баясхалантайгаар hайндэрлэжэ байна. 1945 оной апрелиин 21-дэ гар табигдаhан энэ договор хадаа хоёр арадай хоорондохи аха дүүгэй харилсаа холбоое хүгжөөн бэхижүүлгэдэ шухала шата болоhон, ПНР-тэ социализм байгуулгада шухала үүргэ дүүргэhэн, саашадаашье дүүргэхэ байна.

Договорто гар табигдаhаар 32 жэлэй ой Агууехэ Октябриин социалис революциин 60 жэлэй ойн, Ленинэй түрэhэн үдэрэй hүлдэ тэмдэг доро үнгэржэ байнхай. Ороной хото городуудта, hуурин тосхонуудта үдэшэнүүд, баярай суглаанууд, «Социалис Польшые хүгжөөлгэдэ польско-совет харилсаа холбооной үүргэ, удха шанар айхабтар ехэ», «СССР-тэ коммунизм байгуулгын хараа түсэбүүд, амжалтанууд» гэhэн темэнүүдээр семинарнууд үнгэргэгдэнэ.

Гайхамшагта үдэрэй хүндэлэлдэ Соведүүдэй ороной эрдэм, техникын туйлалтануудай выставкэ Варшава, Катовице хотонуудта нээгдэбэ. СССР-эй техническэ туhаламжаар баригдаhан гү, али совет түхеэрэлгэнүүдээр хангагдаhан 200 промышленна предприяти hайндэрэйхеэр шэмэглэгдээ. Польшын экономикын мантан томо предприятинууд: В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ, «Катовице» гэжэ металлургическа комбинадууд, Варшавын автозавод, Плоцкдохи нефтехимическэ комбинат, «Козенице» гэжэ электростанци эдэнэй дунда бии.

ФРГ. Оршон тойронхиие хамгаалха талаар Баруун Германиин ниислэл хотодо эмхидхэгдэhэн эрхэтэдэй эмхинүүд урдаа табиhан зорилгонуудаа бэелүүлжэ захаланхай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Бонн хотын Мюнстерплац талмай дээрэ эмхидхэгдэhэн жагсаал. Энэ жагсаалда хабаадагшад промышленност радиоактивна үлэгдэл ямаршье хиналтагүй хаягдажа байhые эрид руушаана.

ТАСС-ай фотохрони

БАРУУН БЕРЛИН

Пролетарска интернационализмын hүлдэ доро

ТАСС

Баруун Берлинэй социалис нэгэдэмэл партиин V съезд эндэ хүдэлмэреэ дүүргэбэ. Зэргэнүүдэйнгээ бата нэгэдэлтэй, нягта жагсаалтай, марксизм-ленинизмдэ, пролетарска интернационализмда үнэн сэхэ байлгын тэмдэг боложо дүүрээ.

IY съездын hүүлээр партиин хэhэн хүдэлмэриин дүнгүүдые съездын делегадууд зүбшэн хэлсэhэн, Баруун Берлинэй коммунистнуудай зорилгонуудые хаража үзэhэн байна. Партиин үзэл сурталай хүдэлмэриин хэмжээе дээшэлүүлгэдэ съезд дээрэ ехэ анхарал хандуулагдаа. Хүдэлмэришэн ангиин, демократическа ба түрүү үзэлтэй бүхы хүсэнүүдэй ажал ябуулгын нэгэдэлые бэхижүүлхэ шухала гэжэ тэмдэглэгдэбэ.

Баруун Берлинэй СЕП-эй түрүүлэгшэ Герхард Данелиус түгэсхэлэй үгэ хэлээ. Тоосоото элидхэлые зүбшэн хэлсэлгын дүнгүүдые согсолоод, V съездын табиhан зорилгонуудые бэелүүлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадахыень делегадуудые уряалба.

СЕП-эй правлениин тоосоото элидхэлые партиин саашанхи хүдэлмэриин гол документ болгохо гэжэ съезд нэгэн дуугаар тогтоогоо. «Империалис дарлалта мүлжэлгэдэ эсэргүүгээр, эрхэ сүлөөгэй ба национальна бэеэ дааhан байдалай түлөө арадуудай тэмсэлтэй бата hанал нэгэтэй байхын түлөө» тогтоолые делегадууд нэгэн дуугаар баталба.

Удаань партиин хүтэлбэрилхы органууд hунгагдаа. Г. Данелиус партиин түрүүлэгшээр дахинаа hунгагдаба.

НИКОЗИ

ТЕЛЬ-АВИВ ДЭМЖЭНЭ

ТАСС

Иишэ ороhон мэдээсэлнүүдэй ёhоор, Тель-Авив Ливанай хархис христиан хүсэнүүдые эдеэ хоолой зүйлнүүдээр хангажа эхилбэ. «Урда Ливанда туhаламжа үзүүлгын комитет» Израильда эмхидхэгдэн байгуулагдаа. Эдеэ хоол ашаhан найман машина үнгэрэгшэ долоон хоногто Ливанай хархис хүсэнүүдтэ эльгээгдэhэн байна.

Ливанай урда хубидахи христиан хүн зонгой хэдэн hуурин тосхонуудта «үнэн зүрхэнэй туhаламжа» үзүүлхые шиидэhэн байнабди гэжэ Израилиин радио шэнжэлэл соогоо шагнагшадые этигүүлхые оролдоhон байгаа. Гэбэшье Ливанай хархис хүсэнүүдтэ Израилиин зонхилогшодой али бүхы туhаламжа үргэн ехээр үзүүлжэ байhаниинь мэдээжэ юм. Гансал эдеэ хоолой зүйлнүүдээр бэшэ, буу зэбсэгүүдээр, hомо хэрэгсэлнүүдээр, сэрэгэй хубсаhаар эдэнине хангана. Ливанда граждан дайнай болохо үедэ Израилиин инструкторнууд ехэ ажал ябуулhан байгаа.

Ливанай хархис хүсэнүүд Тель-Авивай зүгhөө туhаламжа дэмжэлгэ абажа байhан тухайдаа сэхэ руунь мэдэрдэг болонхой. Ливанай фалангистнуудай отрядуудые командалагша Халдад гэгшэ ингэжэ хэлэhэн байна: «Дай хэхын тула манай отряд шухала хэрэгтэй бүхы юумэ израилиинхидhаа абаха, эдэнэртэй хари
холбоогоо саашадаашье
юм».

Ливанай национальн
риотическа хүсэнүүд
лестинын эсэргүүсэл
дэлөөндэ харша ябу
нуудые Тель-Авив хэ
бэеэ даahан байдалтай Ли
ниие занана. «Манай
тнан союзнигуудта
тинынхидэй ба зүүнэй
тэй хүсэнүүдэй хэш
үргэлжэлжэ байhан
рые» израилиинхид т
гүй юм гэжэ Изр
премьер-министрэй о
шо, гадаадын хэрэг
министр И. Аллон Из
лиин телевиденеэр ha
үтэ хэлэхэдээ мэдүүлбэ.

ТОКИО

Тэмсэл улам үргэдэнэ

ТАСС

Японой ажалшад байгша оной хабарай тэмсэлдэ улам үргэнөөр бэлдэнэ.

8,8 миллион хүниие нэгэдүүлhэн ажалшадай хамтын хабарай тэмсэл үнгэргэхэ соведэй уряалаар хүдэлмэришэд болон алба хаагшадай үргэн ехэ тэмсэл апрелиин 18-hаа 23 хүрэтэр болохо байна. Салин хүлhыень дээшэлүүлхэ, ажаллаха арга боломжыень hайжаруулха, ажалаар хангаха эрилтэ эдэнэр табина.

Гүрэнэй ба үмсын предприятинуудай хүдэлмэрилэгшэд болон үни удаан саг соо буhалгаануудые үнгэргэжэ байhан эмхи хамтаараан тэмсэхэ юм.

КАИР

Египедэй-Ливиин харилсанууд тухай

ТА

КАИР. Египедтэ сэрэгэй hуралсал үнгэргэгдөө. Дайсанай элдэб хараа зорилгонуудые усадхан зайсуулха уялгатай «Мираж» гэжэ истребительнүүд, бомбардировщигууд энээндэ хабаадуулагдаа.

hуралсал «Египедэй хилэ шадархи мэдэгдээгүй районд» үнгэргэгдэhэн байна гэжэ МЕН агентство мэдээсэнэ. Сэрэгэй министр ба сэрэгэй промышленностиин министр генерал Абдель Гани Аль-Гамаси тэрээндэ хабааhан байгаа.

ТРИПОЛИ. Египедэй засагаархид Ливидэ эсэргүү харата му
ябуулгаа үргэлжэлүү
гэжэ «Аль-Фаджр А
Джадид» газетэ бэш
Египедтэ байдаг Ливии
хэтэдые хайра гамгүй
харшална, hүйдхэлтэ яб
гануудые хэнэ.

Ливи болон Ливиин
эсэргүү дайсан хо
ябуулганууд, hүйдхэлтэ
рэгүүд Каирай хүтэлб
лэгшэдэй даалгабараар
дэнэ. Ливиин револю
хүгжэлтэдэ hаад тойбо
ха, хоёр ороной хоорон
харилсаае түгшүүрт
болгохо зорилготой
юм.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаhанда. «Комсомол түсэбтэ табан жэлдэ» — түрүү бэшэг. «Агуу Октябриин хүндэлэлдэ» — суглуулбари. «Коммунис субботнигой дүн» — Буряадай АССР-эй статистическэ управлениин мэдээсэл.

Хоёрдохи хуудаhанда. «Мэргэжэлтын хубиин хэрэг» — А. Дунаевай статьи. «Табан гектарhaa эхилээ hэн» — У. Болоневой статья.

Гурбадахи хуудаhанда. «Эб найрамдалай аша туhада» — АПН-эй материал. «Ногоон гоёлто» — А. Кушнарёвой статья. Хилын саанаhаа. «Фашизмын инкубатор» — АПН-эй материал.

Дүрбэдэхи хуудаhанда. «Мүльhэтэ дружича шанга тэмсэл хэнэ» — «Советский спорт» газетын материал. «Буряад үнэн» газетын шанда хүртэхын түлөө» — мэдээсэл. Соносхолнууд.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 7.55 — Дамжуулгын программа. 8.00 — Шэнэ hонин. 8.10 — Үглөөнэй гимнастика. 8.30 — «Бүлын түүхэ» — зүжэг. 2-дохи бүлэг — «Неприемный день». 9.25 — «Очевидное — невероятное». 10.25 — **«Манай намтар. 1941-дэхи он».** 11.35 — Забhарлалга. 14.10 — Дамжуулгын программа. 15.00 «Ород хэлэн». 15.45 — «Ухаалан зохёогшо». 16.15 — «Шатарай hургуули». «Разрядтанай класс». «Нааданӑй дунда». 17.30 — «Владимир Ильич Ленин тухай рассказууд». 18.00 — Шэнэ hонин. 18.15 — **«Олон түмэнэй ленинскэ университет».** «Ажалаар хүмүүжүүлгын гол шухала асуудалнууд.

Улаан-Үдэ. 18.45 — **«Социалис мүрысөөнэй дабшаса».** 19.05 — Шэнэ hонин.

«Орбита». 19.15 — «Ульяновск — мүнөөдэр» — телеочерк. 19.35 — «Верность матери» — уран hайханай фильм. 21.00 — «Время». 21.30 — Футболоор Европын чемпионой кубок. «Боруссия» (ФРГ) — «Динамо» (Киев) хахад финал. ФРГ-hээ дамжуулагдаха. 23.00 — Дамжуулгын программа.

ХОЕРДОХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 18.45 — «hолонго». Арадуудай уран бэлигэй уласхоорондын 2-дохи фестиваль. Канада.

Улаан-Үдэ. 19.15 — Мультфильмнүүд харуулагдаха. 20.15 — П. И. Чайковскиин нэрэмжэтэ хүгжэмэй училищиин концерт. 21.35 — «Синяя тетрадь» — уран hайханай фильм.

Редактор Р. Б. ГАРМАЕВ.

МАНАЙ АДРЕС, ТЕЛЕФОНУ

Индекс 670000, г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 35, телеф
редактора — 2-54-54, приёмная — 2-54-93, зам. редак
2-68-08, зам. редактора — 2-62-62, отв. секретаря — 2-5
секретариат — 2-66-76, отделы: партийной жизни — 2-6
сельского хозяйства — 2-64-36, 2-63-86, пропаганды
агитации — 2-56-23, промышленности и строительст
2-61-35, советского строительства и быта — 2-69-56,
туры и школ — 2-60-21, писем и селькоров — 2-6
информации — 2-31-05, общественная приёмная
2-56-62, машинное бюро — 2-57-63, корректорская
2-35-95, фотолаборатория — 2-33-61.

«БУРЯАД ҮНЭН» 1977 оной апрелиин 21. ☐ 4-дэхи хуудаhан ☐ Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР. Н 00441.